

Helse- og mestringsplan for Dønna kommune

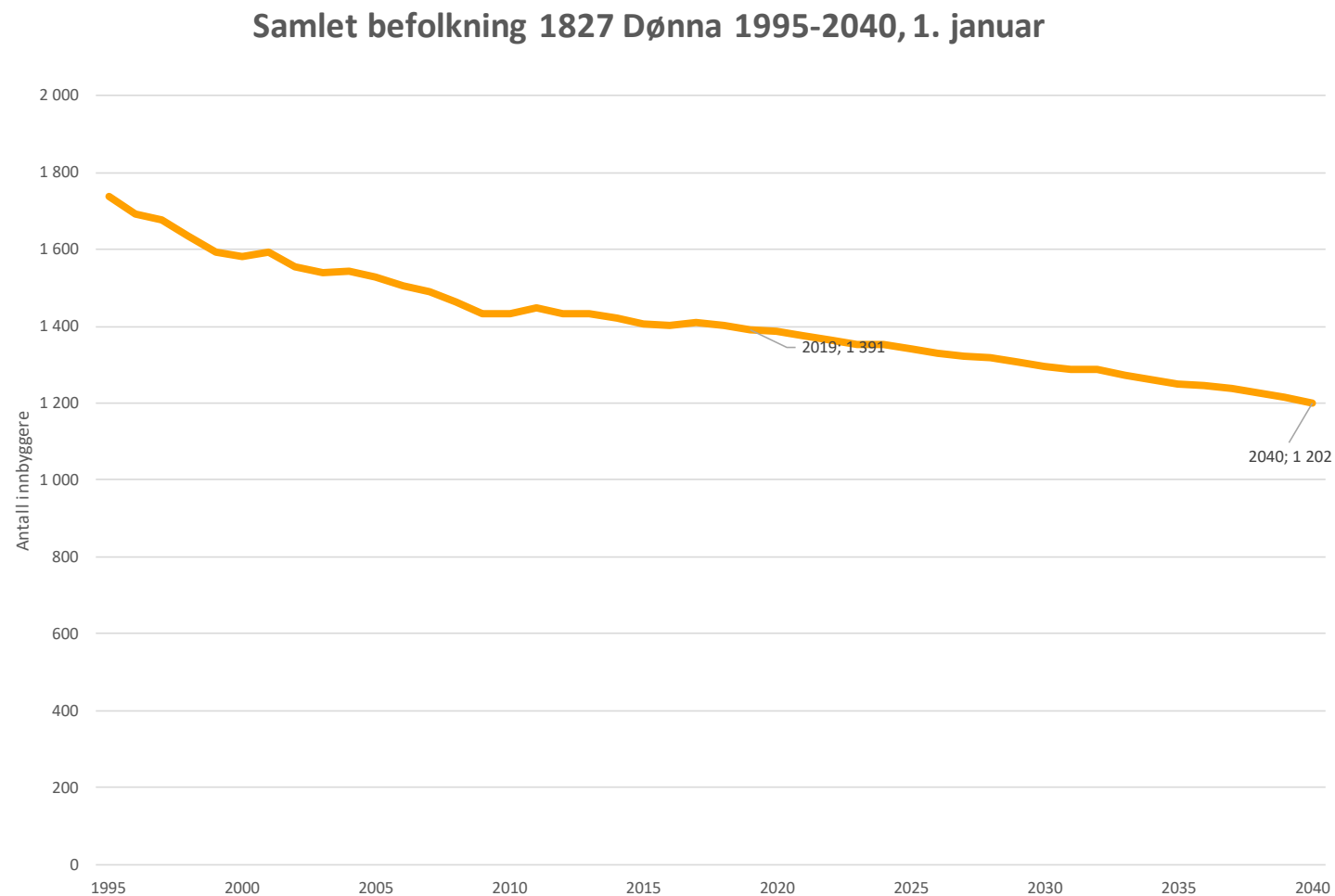
Analyser utført av Agenda Kaupang

Vedlegg til planen

Temaer

1. Demografi og behov
2. Statistikk fra KOSTRA og kommunebarometeret
3. Kartlegging av kommunale boliger
4. Fremskrivning av behov
5. Oppsummering av intervjuer

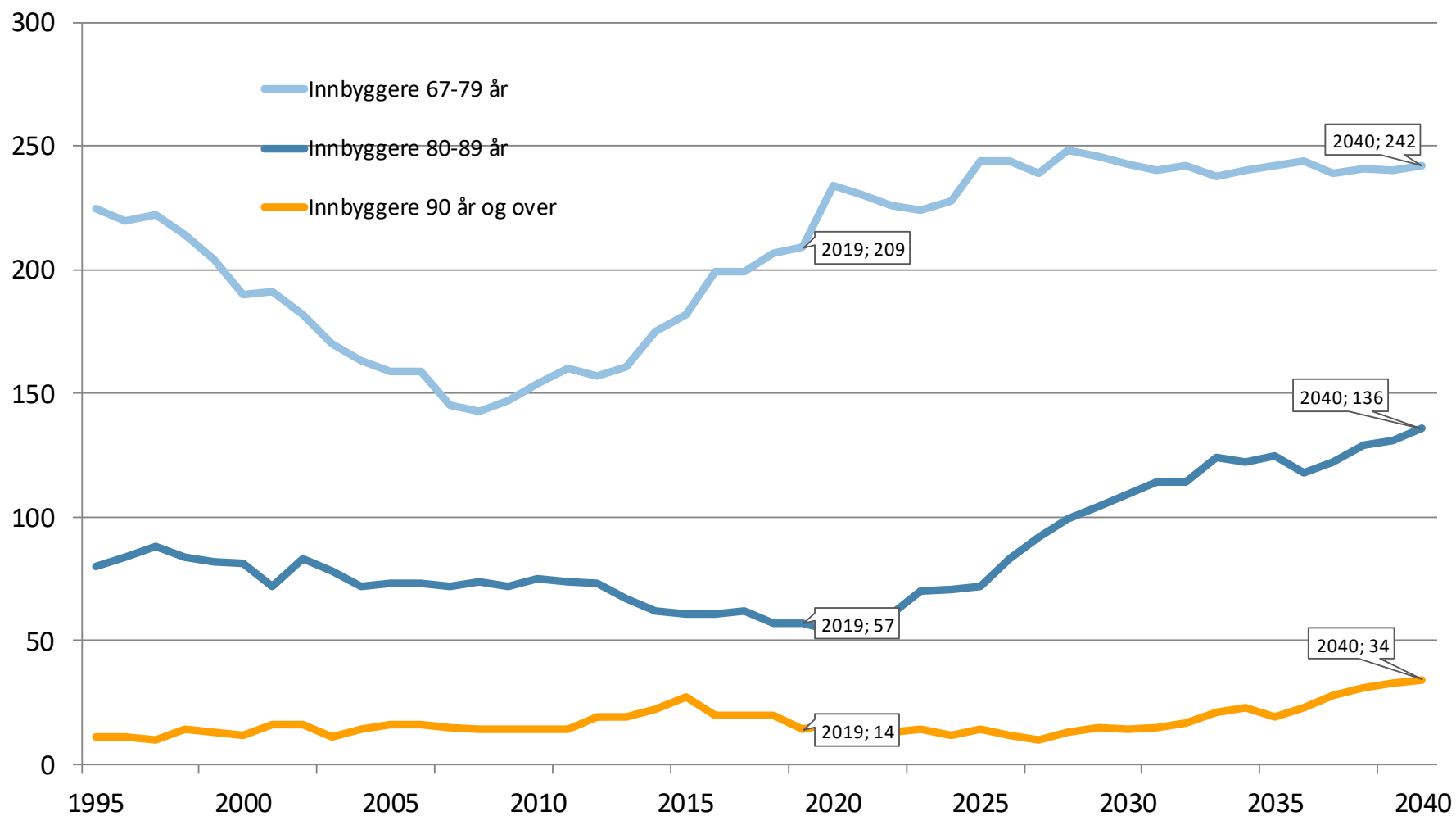
Reduksjonen i befolkningen fortsetter til 2040

► Realistisk
fremskrivning?

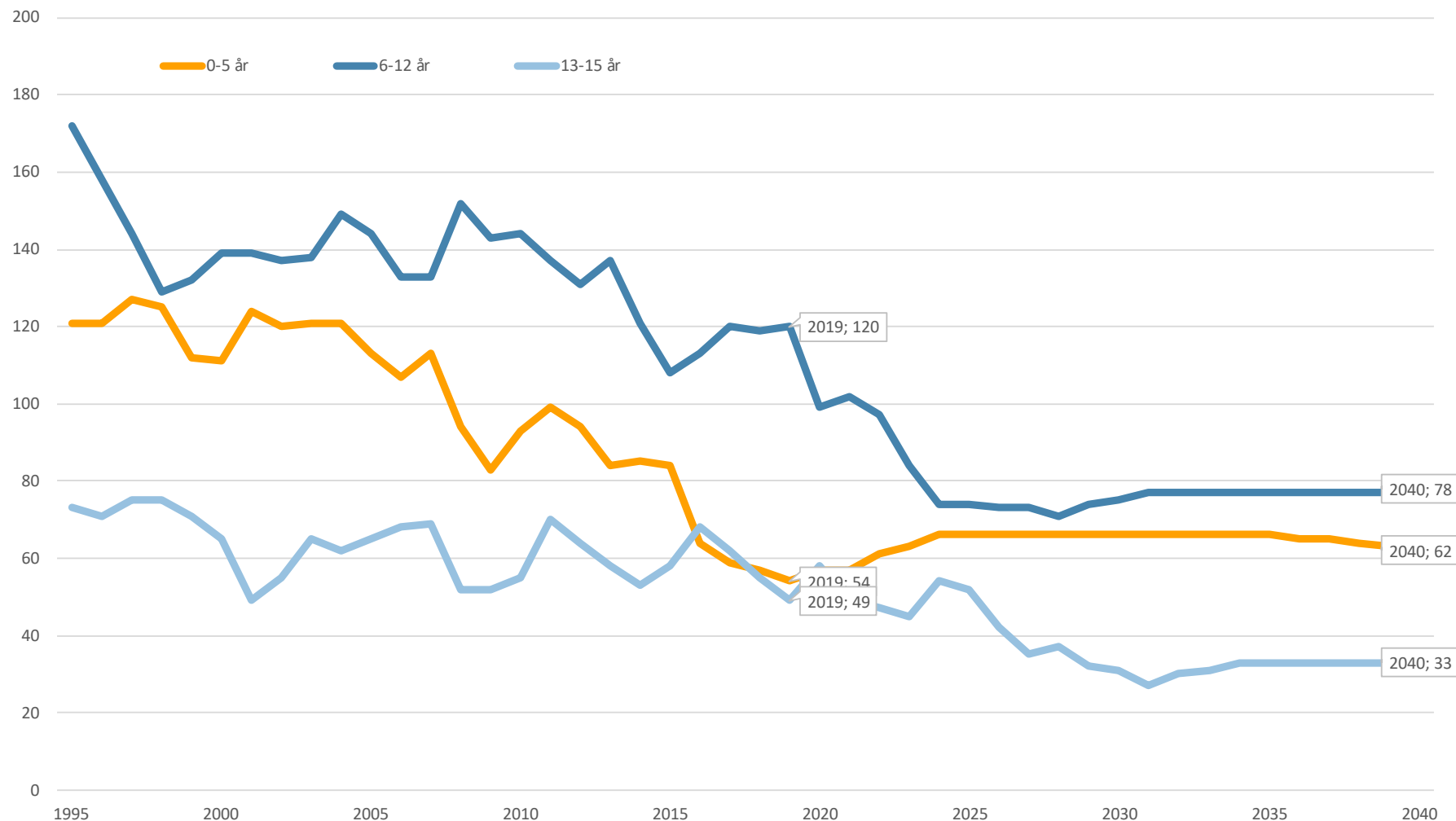
Store etterkrigskull blir gradvis eldre

Antall eldre i 1827 Dønna

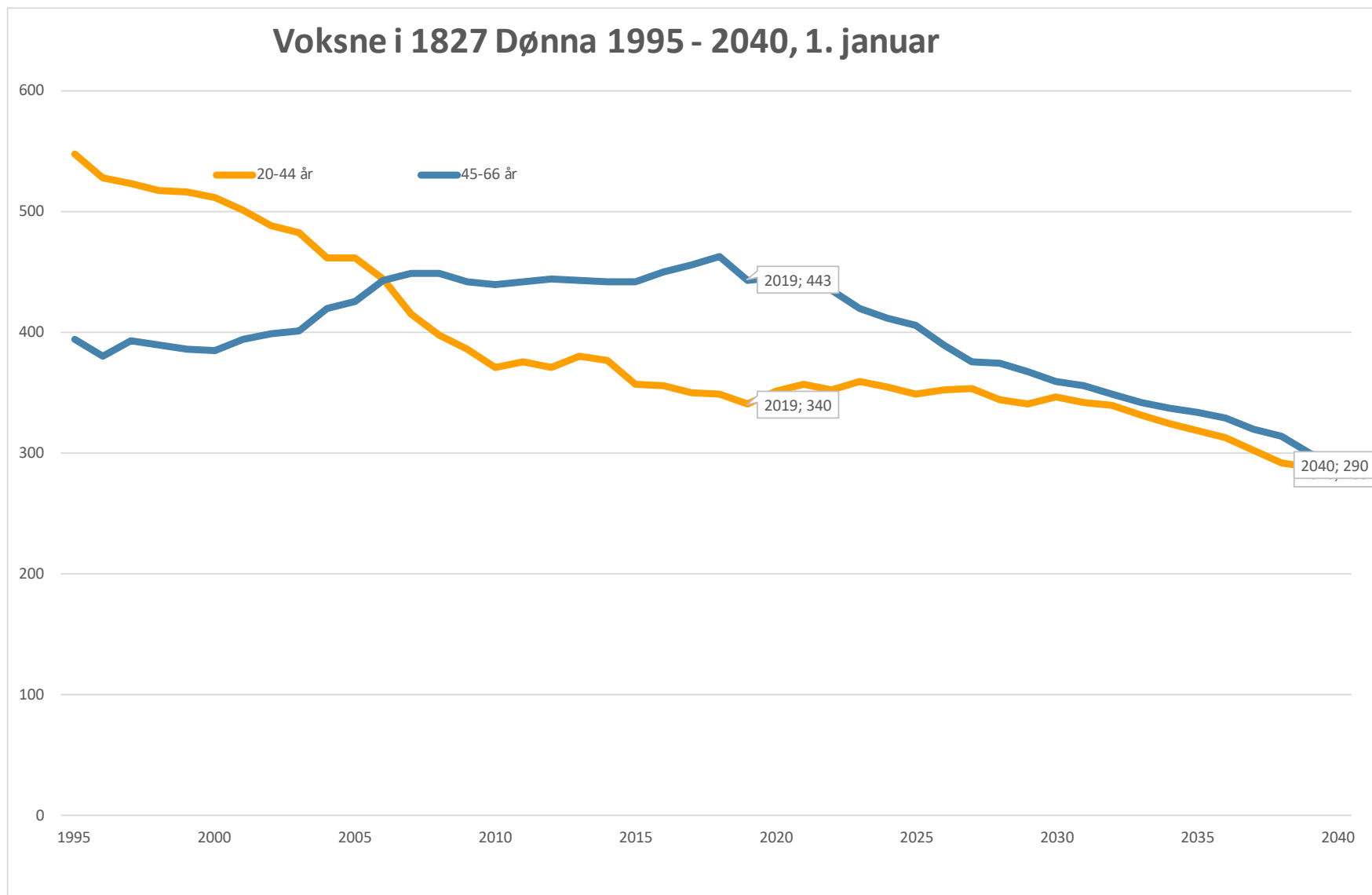

Nedgangen i antall barn stopper opp

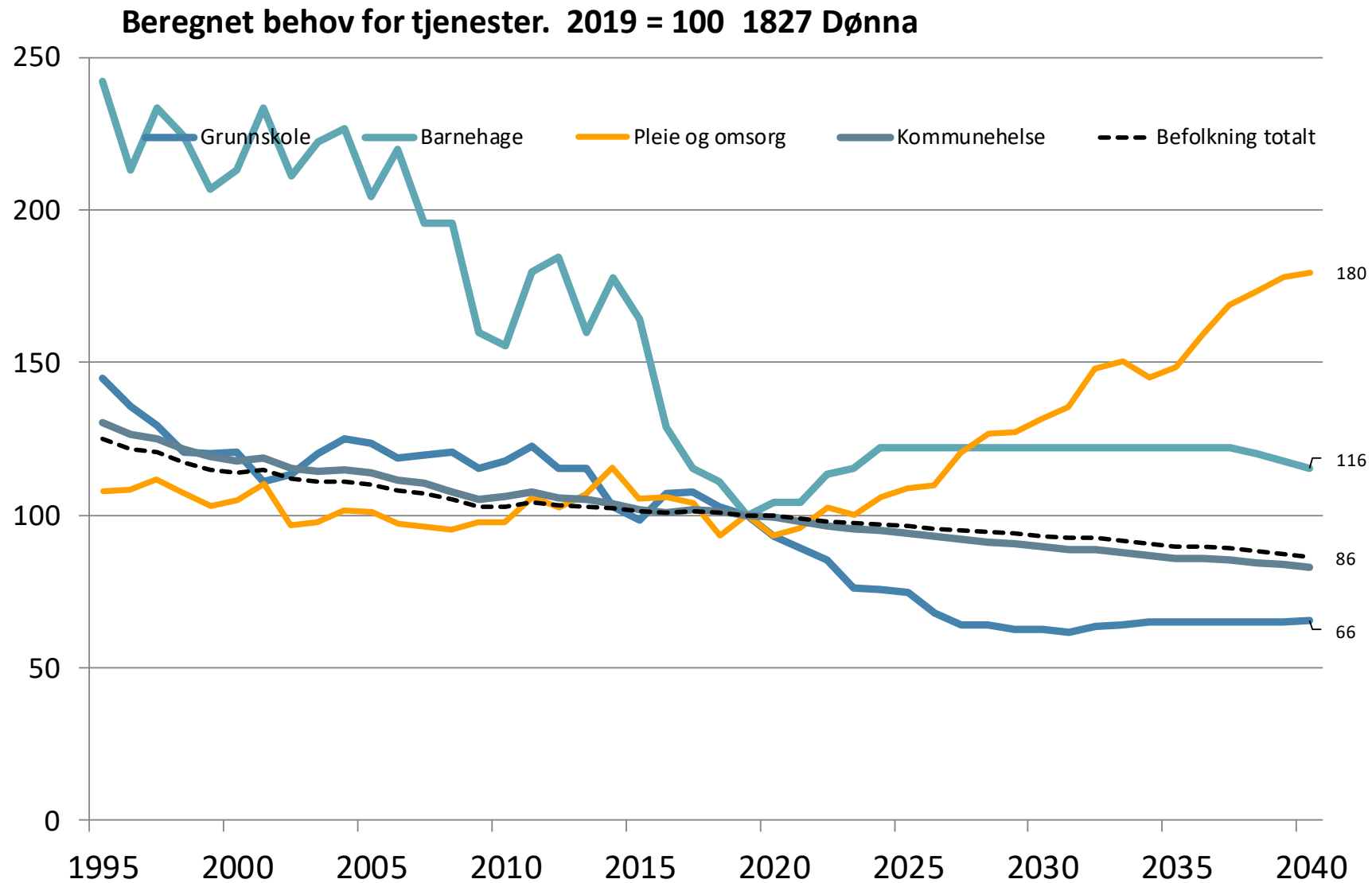
Barn og unge i 1827 Dønna 1995 - 2040, 1. januar

Færre voksne

80 prosent økning i behovet for pleie- og omsorgstjenester i 2040

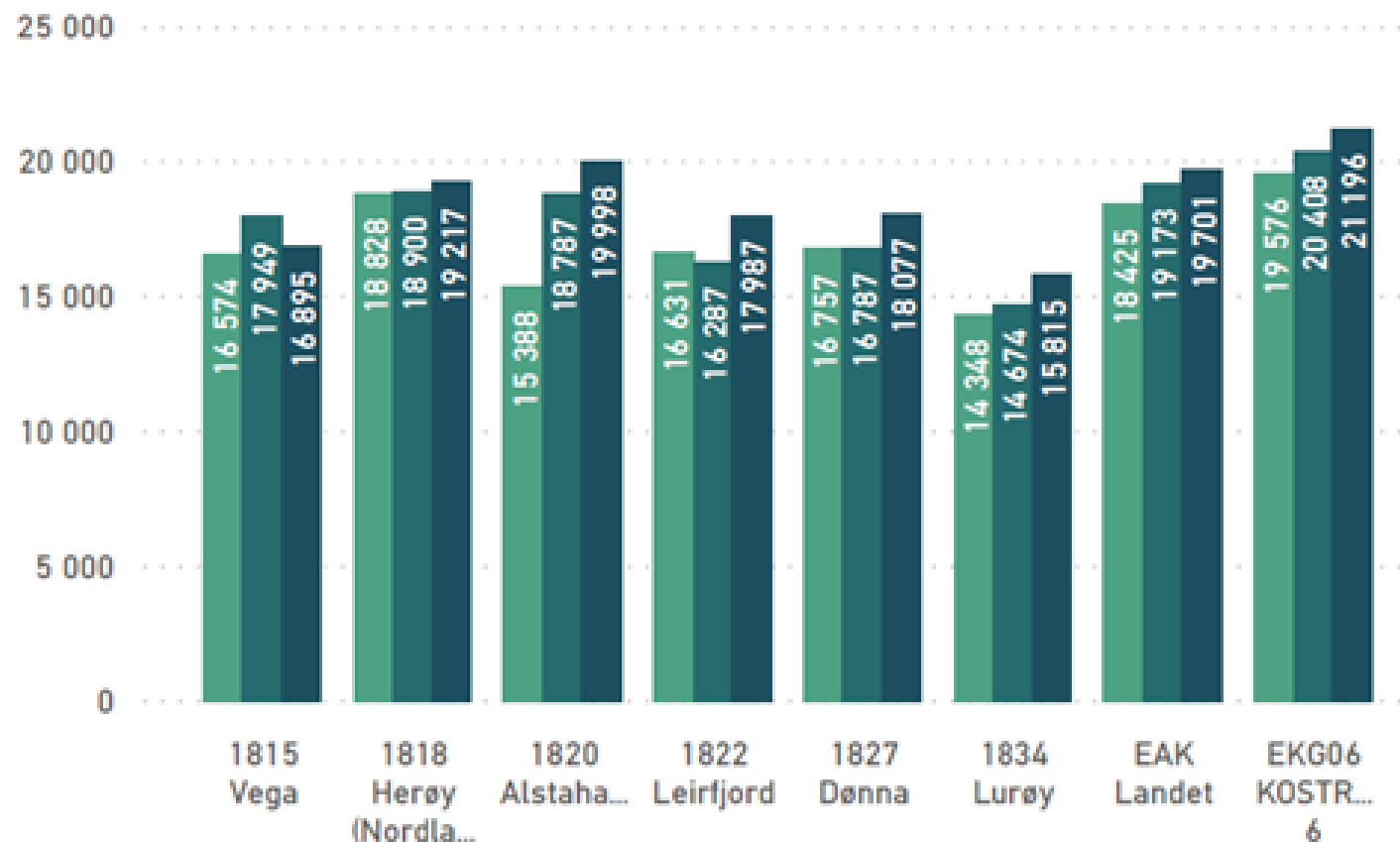
Temaer

1. Demografi og behov
2. Statistikk fra KOSTRA og kommunebarometeret
3. Kartlegging av kommunale boliger
4. Fremskrivning av behov
5. Oppsummering av intervjuer

Økte utgifter fra 2018 til 2019 for pleie og omsorgstjenestne

Netto driftsutgifter per innbygger (behovskorrigert, inkl. AGA)

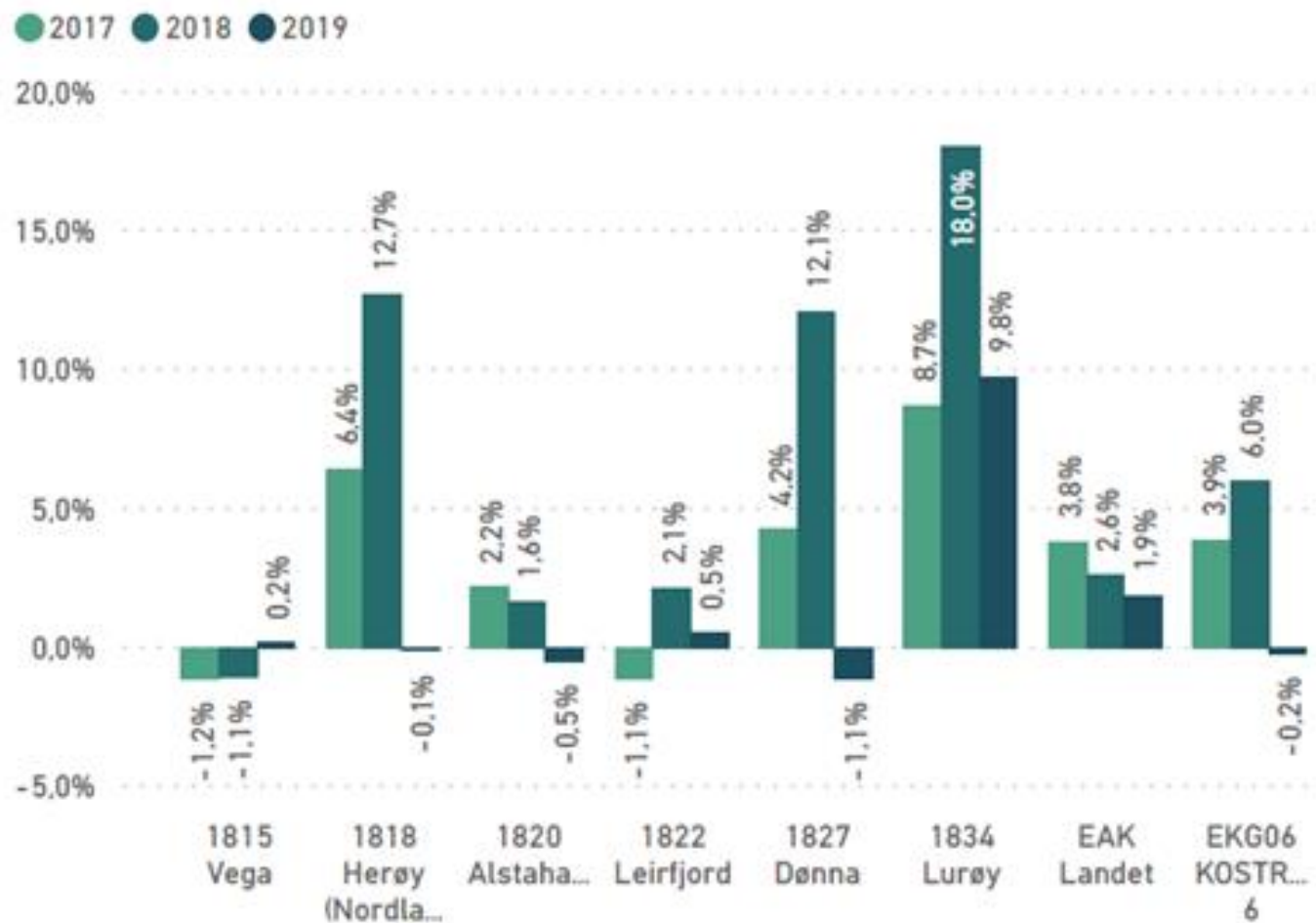
2017 2018 2019

▶ Har økningen vært planlagt?

▶ Og hvorfor har utgiftene økt?

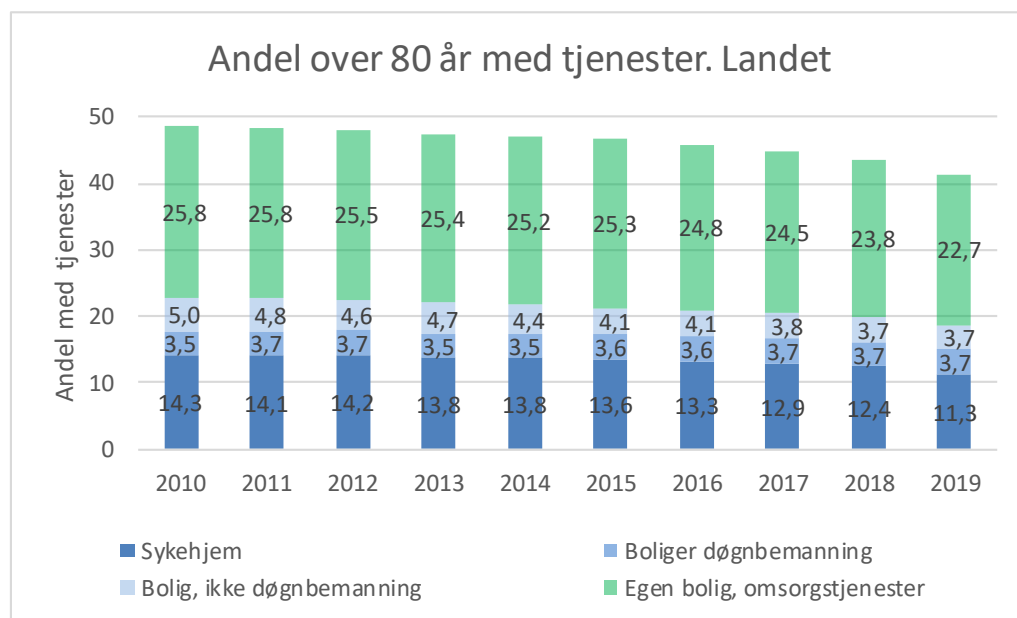
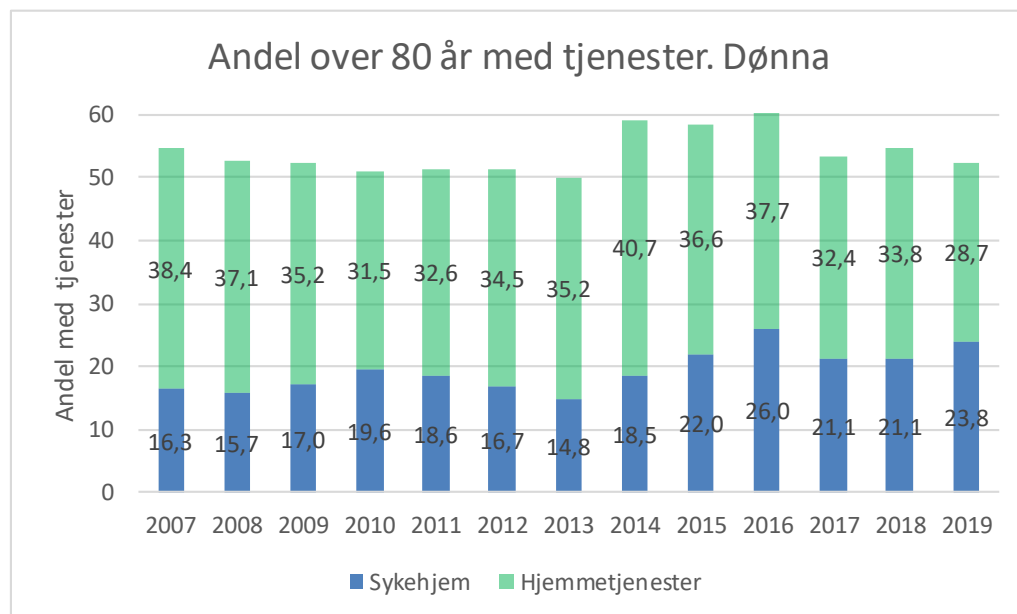
Svakt driftsresultat i 2019

- ▶ Hvorfor har driftsresultatet blitt svekket?
- ▶ Er det lagt opp en plan for innsparinger i økonomiplanen+

Høy dekning for sykehjem, og høy samlet dekning for eldre over 80 år

► Hvorfor har Dønna en annen utvikling enn landet som helhet?

Kommunebarometeret: God plassering for pleie og omsorg

Figur 5.1 Plasseringer i Kommunebarometeret

Tjeneste	1815 Vega	1818 Herøy (Nordland)	1820 Alstahaug	1822 Leirfjord	1827 Dønna	1834 Lurøy
Plassering nøkkeltallene alene	334	91	371	327	108	29
Plassering justert for økonomiske forutsetninger	341	131	340	313	199	123
Barnehage (10 %)	58	396	156	263	10	81
Barnevern (10 %)	102	24	354	300	345	199
Grunnskole (20 %)	342	268	357	245	211	321
Helse (7,5 %)	88	50	230	206	258	233
Kostnadsnivå (5 %)	385	126	281	312	341	65
Kultur (2,5 %)	350	361	108	92	402	189
Miljø og ressurser (2,5 %)	263	192	160	267	328	367
Pleie og omsorg (20 %)	392	32	294	334	80	100
Saksbehandling (2,5 %)	50		160	320		60
Sosialtjeneste (7,5 %)	38	303	81	51	128	60
Vann og avløp (2,5 %)	38	90	199	295	396	166
Økonomi (10 %)	407	63	333	178	69	1

Lavere utgifter til pleie- og omsorg enn Kostra-gruppa 6

Kostnadsforskjeller per sektor (mill. kroner)

Innsparingspotensiale inkl. AGA

Tjeneste	1815 Vega	1818 Herøy (Nordland)	1820 Alstahaug	1822 Leirfjord	1834 Lurøy	EAK Landet	EKG06 KOSTRA-gruppe 6
Administrasjon	2,3	-9,0	2,7	0,5	-3,7	3,3	-3,3
Barnehage	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-1,9	0,3	-0,7
Barnevern	-1,7	2,5	-2,1	0,4	1,1	1,2	0,1
Bolig	0,7	0,1	-1,3	-0,9	-1,5	-0,4	-0,7
Brann	0,4	0,3	1,2	1,5	0,7	1,4	0,1
Grunnskole	-3,2	14,3	7,4	7,7	15,0	11,4	5,1
Helse	-1,8	-0,5	-0,7	-3,8	1,4	-0,1	-1,3
Kirke	0,2	0,4	0,5	0,2	-0,8	0,6	-0,7
Kultur	-2,1	-1,4	-3,9	-2,6	-2,6	-2,2	-3,2
Landbruk	0,9	1,6	0,5	0,7	1,5	0,7	0,8
Næring	0,4	-2,3	1,1	1,1	0,4	1,6	5,2
Plan- og byggesak	-0,2	-0,7	0,1	-0,4	0,6	0,0	-0,7
Pleie og omsorg	2,8	-2,7	-4,5	0,2	5,3	-3,8	-7,4
Samferdsel	0,8	0,2	3,4	1,5	0,0	2,6	-0,5
Sosial	2,2	2,6	1,7	0,9	3,6	2,2	2,3
Totalt	1,5	5,1	6,2	7,1	19,1	18,8	-5,0

72 prosent høyere behov for pleie og omsorg enn landet

Figur 10.1 Beregnet utgiftsbehov per innbygger til pleie- og omsorgstjenester

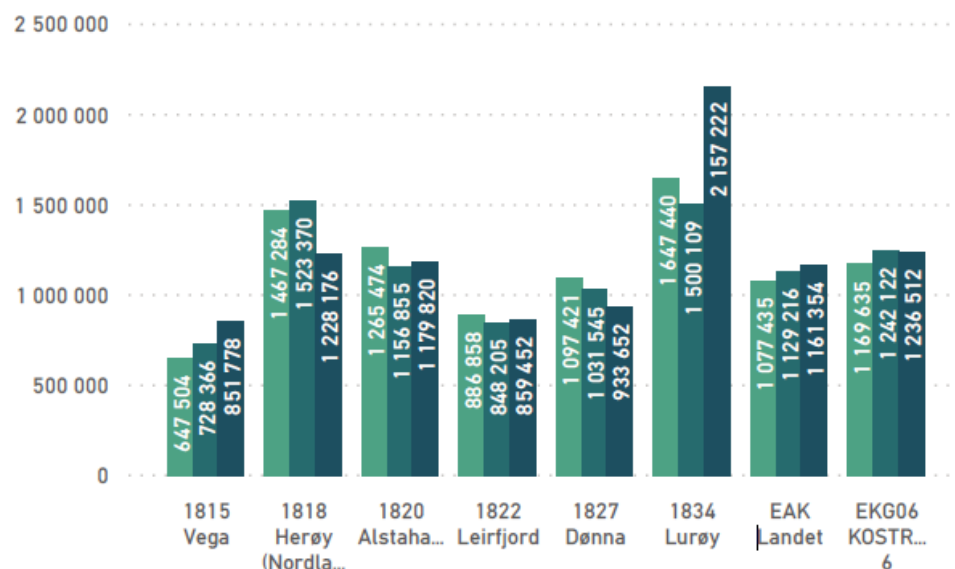
Kriterier og kriterievekter	1815 Vega	1818 Herøy (Nordland)	1820 Alstahaug	1822 Leirfjord	1827 Dønna	1834 Lurøy	EAK Landet	EKG06 KOSTRA-gruppe 6
0-1 år (1 %)	90,3 %	123,9 %	87,1 %	124,1 %	62,1 %	110,3 %	100,0 %	75,1 %
16-22 år (2 %)	100,8 %	71,8 %	107,5 %	85,5 %	113,1 %	91,4 %	100,0 %	100,1 %
23-66 år (9 %)	91,2 %	97,4 %	96,6 %	96,4 %	90,7 %	93,3 %	100,0 %	92,3 %
2-5 år (1 %)	70,8 %	98,3 %	92,1 %	135,8 %	55,8 %	93,9 %	100,0 %	76,1 %
6-15 år (2 %)	88,1 %	94,2 %	93,1 %	96,1 %	99,7 %	89,0 %	100,0 %	87,4 %
67-79 år (11 %)	151,3 %	134,9 %	123,5 %	106,8 %	151,9 %	132,8 %	100,0 %	145,5 %
80-89 år (20 %)	145,6 %	103,2 %	107,6 %	109,5 %	128,0 %	164,7 %	100,0 %	160,2 %
90 år og over (11 %)	184,5 %	126,5 %	90,3 %	168,9 %	145,1 %	117,9 %	100,0 %	158,6 %
Basistillegg (1 %)	1597,1 %	1095,6 %	157,8 %	708,8 %	1403,6 %	1020,4 %	100,0 %	1361,4 %
Dødlighet (13 %)	87,2 %	119,6 %	110,3 %	103,4 %	115,0 %	104,5 %	100,0 %	111,8 %
Ikke-gifte 67 år og over (13 %)	199,6 %	153,7 %	117,1 %	130,3 %	151,7 %	149,4 %	100,0 %	164,9 %
PU 16 år og over (14 %)	67,7 %	123,9 %	151,1 %	107,0 %	277,7 %	201,9 %	100,0 %	169,8 %
Reiseavstand innen sone (1 %)	122,2 %	130,7 %	152,7 %	200,8 %	330,6 %	2368,4 %	100,0 %	454,6 %
Reiseavstand til nabokrets (1 %)	273,9 %	141,0 %	101,6 %	227,6 %	584,6 %	1962,5 %	100,0 %	393,0 %
Utgiftsbehov pleie og omsorg	149,5 %	132,3 %	114,7 %	125,0 %	172,3 %	196,2 %	100,0 %	164,3 %

Reduserte enhetskostnader for sykehjemmet fra 2017 til 2019

Figur 10.14 Netto driftsutgifter per sykehjemsbeboer

Netto driftsutgifter (funksjon 253, 261) per sykehjemsbeboer (inkl. AGA)

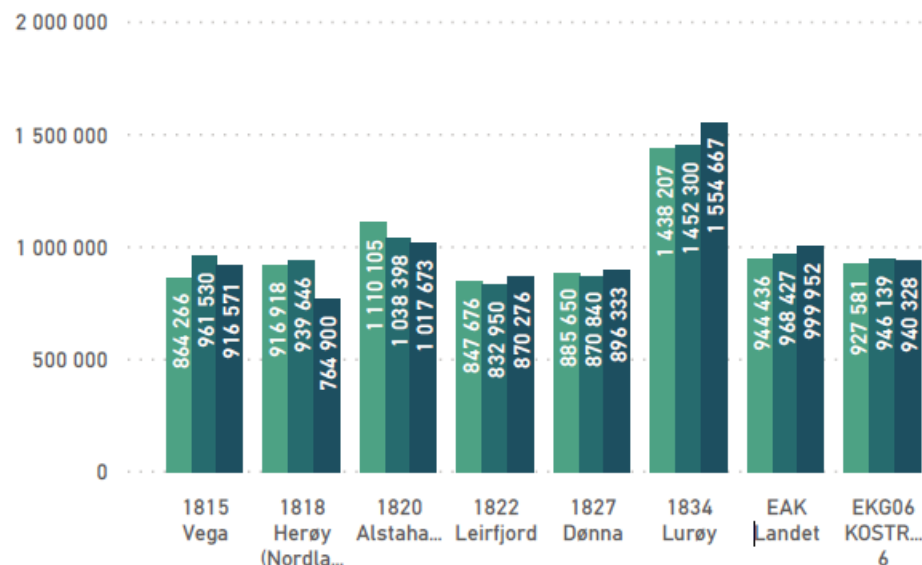
● 2017 ● 2018 ● 2019

Figur 10.9 Netto driftsutgifter per sykehjems plass

Netto driftsutgifter (funksjon 253) per sykehjems plass totalt (inkl. AGA)

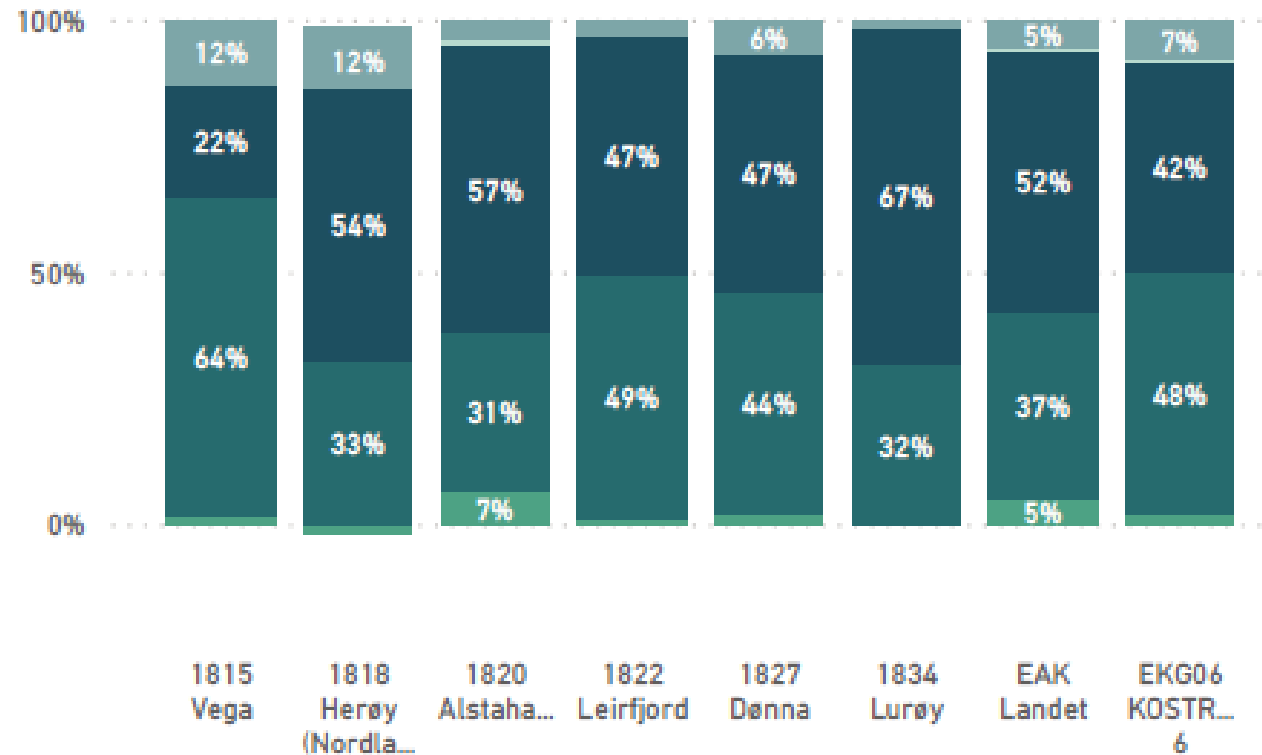
● 2017 ● 2018 ● 2019

Andelen av utgiftene på institusjon omtrent som snittet for gruppe 6

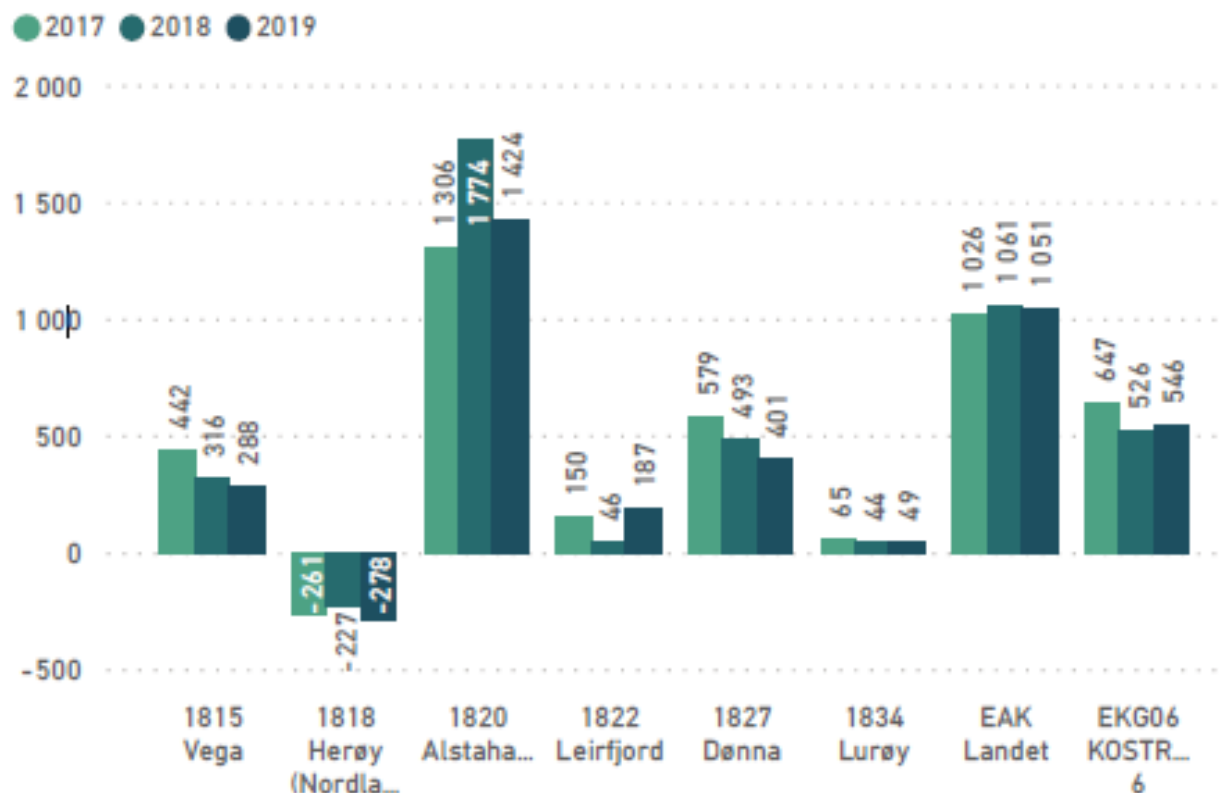

234 253 254 256 261

Aktivisering (funksjon 234): Lavere utgifter til enn gruppe 6

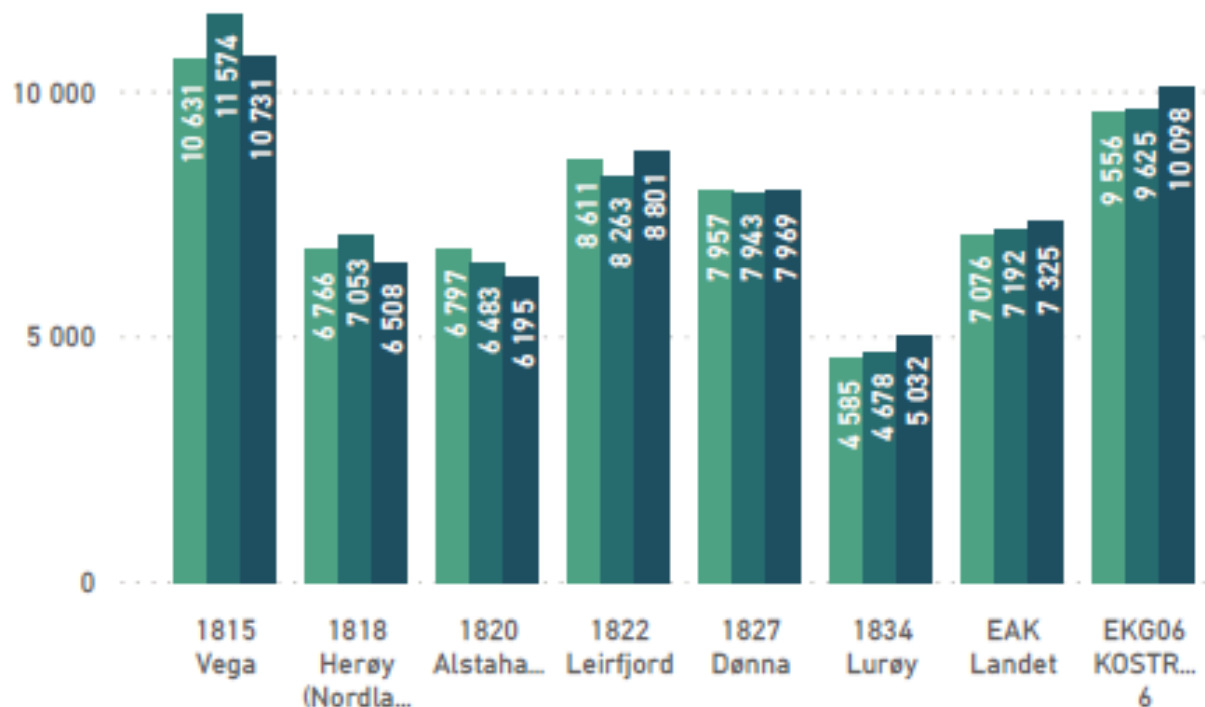
- ▶ Redusert utgifter til aktivisering (funksjon 234)?

Institusjon (funksjon 253): Lavere utgifter til enn gruppe 6

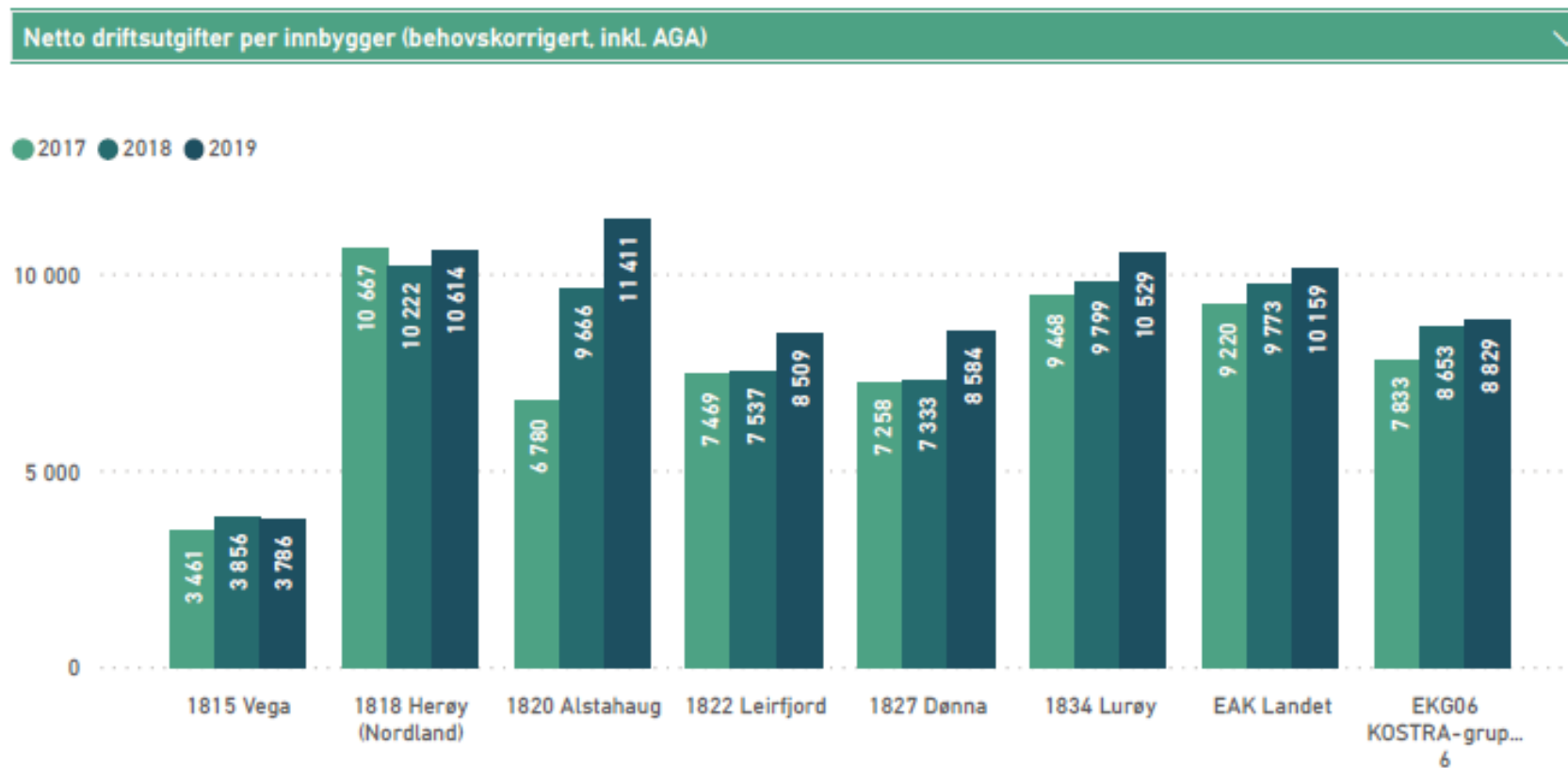
Netto driftsutgifter per innbygger (behovskorrigert, inkl. AGA)

2017 2018 2019

► Utgiftene på samme nivå de siste tre årene

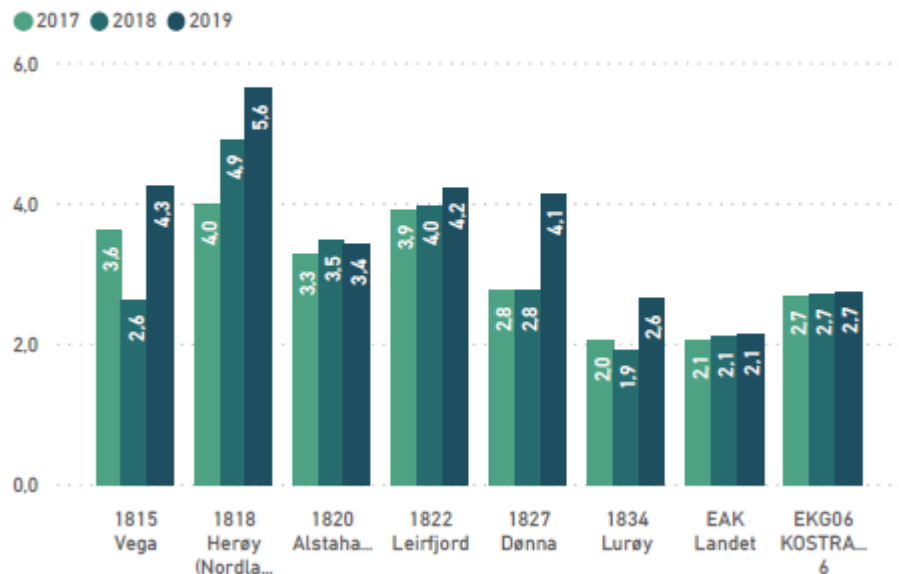
Hjemmetjenester (funksjon 254): Utgifter omtrent som gruppe 6

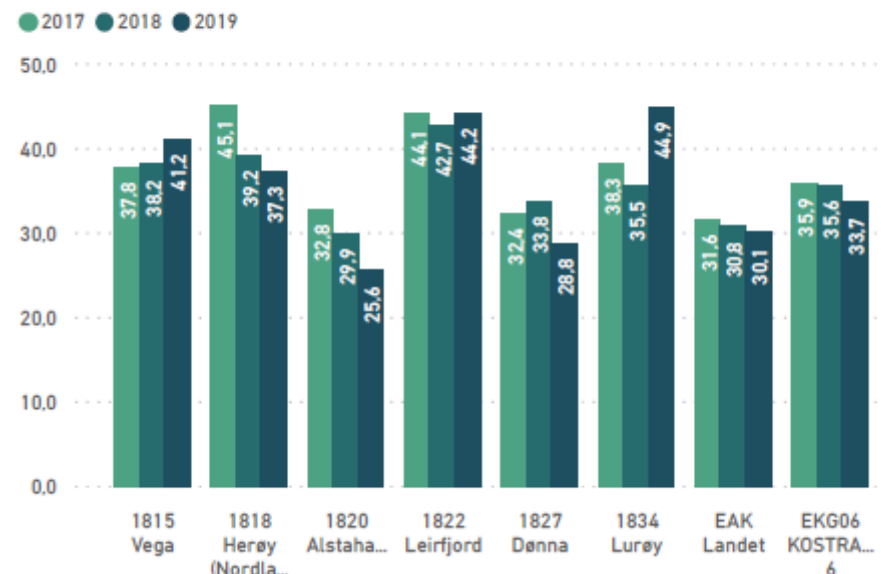
- Betydelig økning i utgiftene fra 2018 til 2019. Forklaring?

Hjemmetjenesten: Betydelig økning i unge brukere, færre brukere over 80 år

Antall hjemmetjenestebrukere 66 år og under i forhold til innbyggere 66 år og under (prosent)

Antall hjemmetjenestebrukere 80 år og over i forhold til innbyggere 80 år og over (prosent)

► Hvorfor blir det færre unge brukere og flere eldre brukere?

Korttidsplassene: Svak gjennomstrømming

Region	Oppholdsdegn per tidsbegrenset opphold (antall)	Personer på tidsbegrenset opphold gjennom året per tidsbegrenset plass (antall)	Tidsbegrensede opphold gjennom året per tidsbegrenset plass (antall)
1815 Vega	66,5	1,0	1,7
1818 Herøy (Nordland)	0,0	0,0	0,0
1820 Alstahaug	31,1	7,0	7,5
1822 Leirfjord	35,5	7,5	9,5
1827 Dønna	37,0	5,0	7,3
1834 Lurøy	16,6	3,0	5,5
EAK Landet	19,5	8,0	17,9
EKG06 KOSTRA-gruppe 6	24,7	6,8	11,7

- Hva er forklaringen til den svake gjennomstrømmingen? Er plassene fylt av pasienter på langtidsopphold?

Noe lavere tilskudd til ressurskrevende tjenester enn landet og gruppe 6

2019

Region	Antall tjenestemottakere	Netto utgift (tusen kroner)	Øremerket tilskudd til utbetaling (tusen kroner)	Netto utgift per tjenestemottaker	Utbetalt tilskudd per innbygger
1815 Vega				0	0
1818 Herøy (Nordland)		10 859	5 639	0	3 168
1820 Alstahaug	17	54 205	26 092	3 188 529	3 519
1822 Leirfjord		1 634	291	0	125
1827 Dønna		5 562	2 418	0	1 738
1834 Lurøy	8	15 650	4 392	1 956 250	2 307
EAK Landet	8 129	23 065 648	10 183 013	2 837 452	1 911
EKG06 KOSTRA-gruppe 6	97	488 465	213 989	5 035 723	2 910

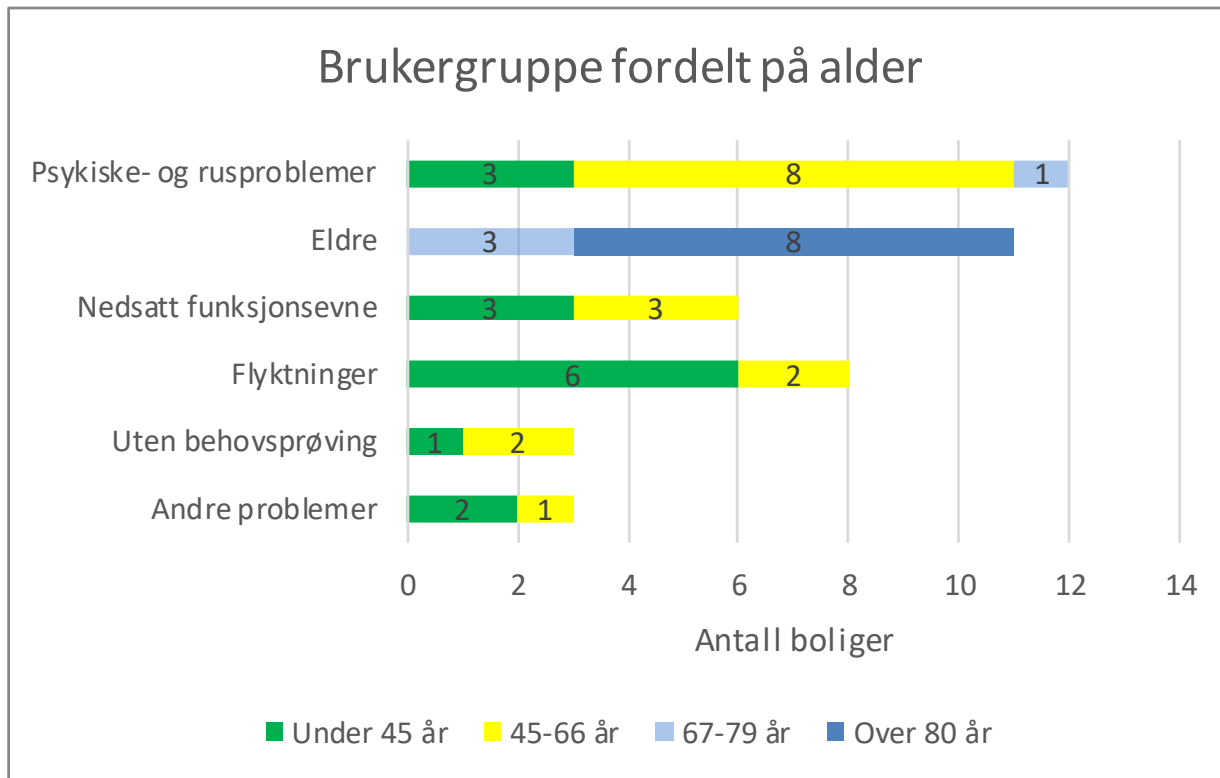

S

Temaer

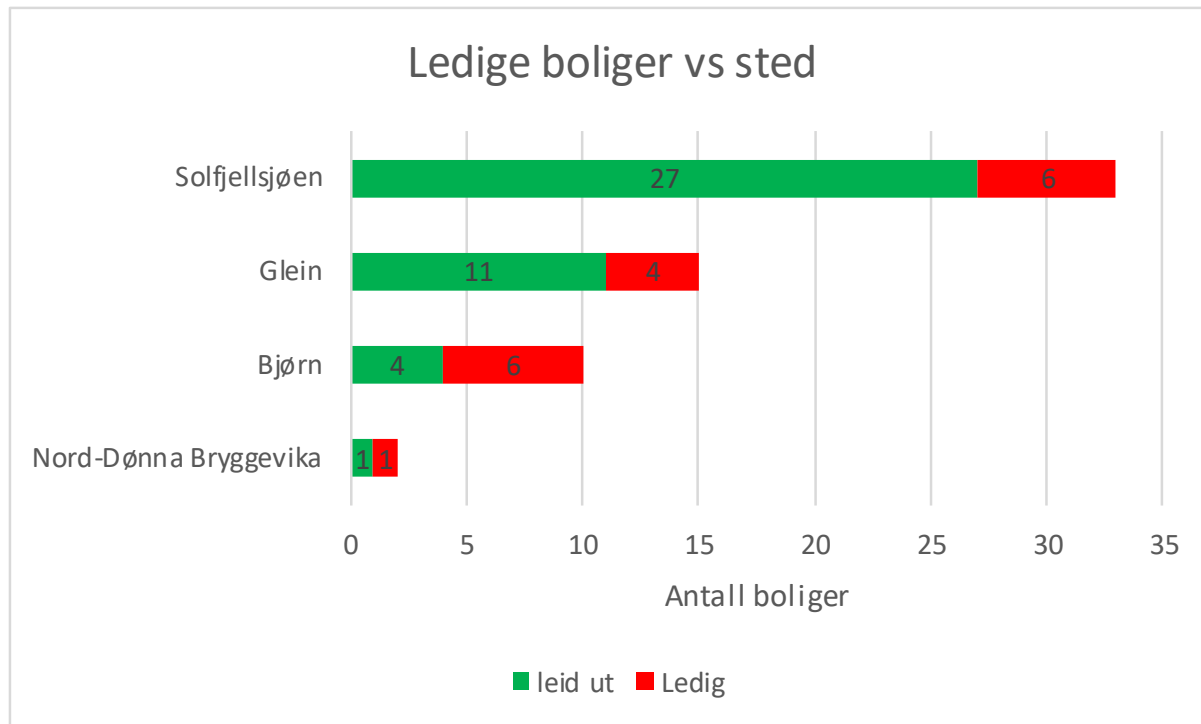
1. Demografi og behov
2. Statistikk fra KOSTRA og kommunebarometeret
3. Kartlegging av kommunale boliger
4. Fremskrivning av behov
5. Oppsummering av intervjuer

Personer med psykiske- og rusproblemer størst

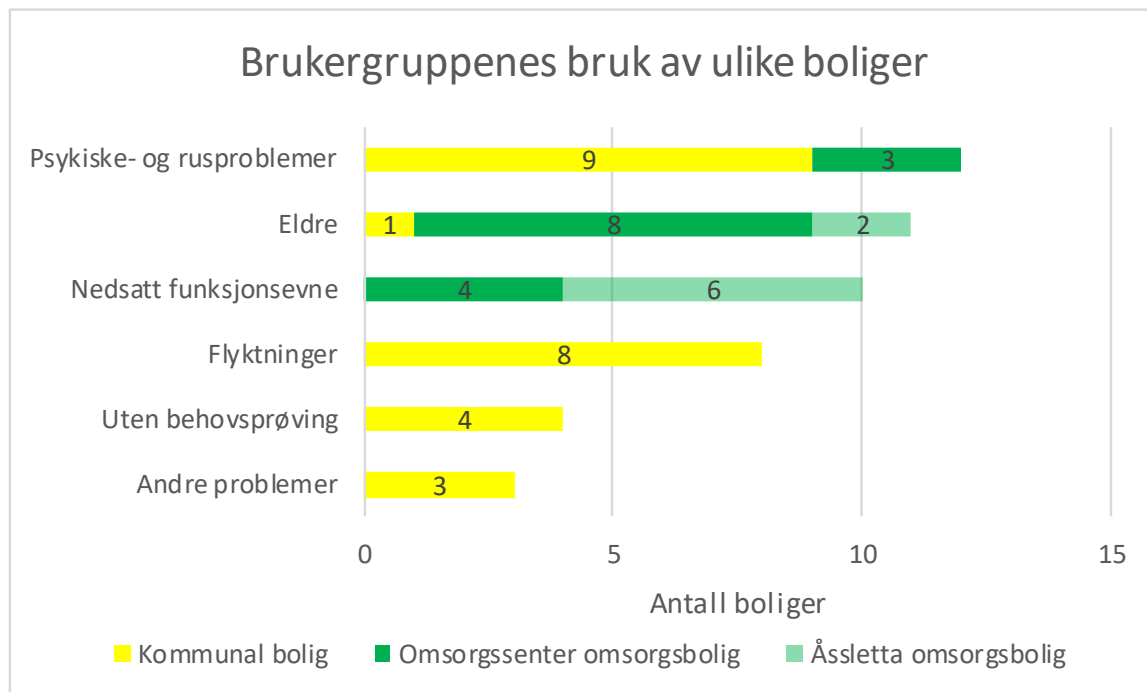
- ▶ Er fordelingen på grupper som forventet?
- ▶ Hvordan har utviklingen vært de siste årene?
- ▶ Hvorfor er personer med psykiske problemer og rusproblemer størst? Hva er de største utfordringene for denne gruppa?
- ▶ I hvilken grad er det et godt samarbeid mellom sosiale tjenester og omsorgstjenester til denne gruppa?

Mange ledige boliger

- ▶ Hvorfor er det så mange ledige boliger?
- ▶ Hva bør kommunen gjøre med alle de ledige boligene?

Fordelingen på omsorgsboliger og kommunal bolig

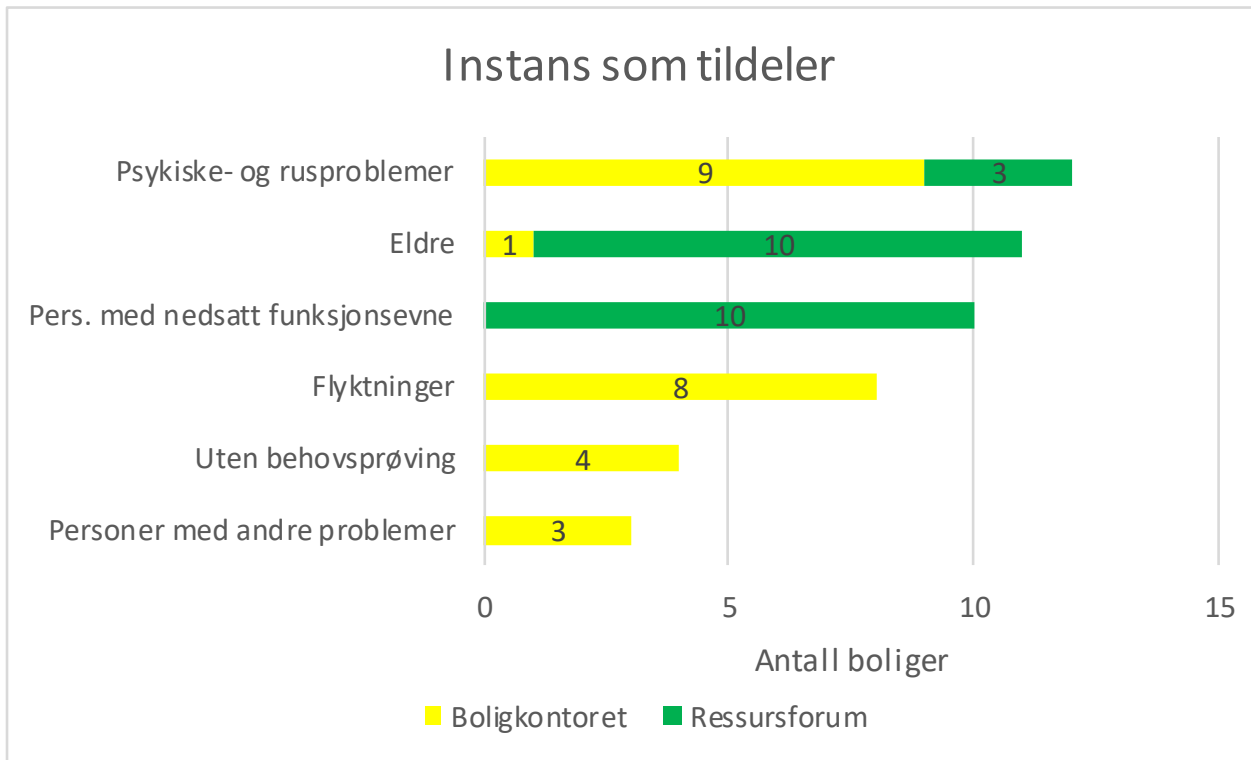

- ▶ Det er omtrent like mange kommunale boliger og omsorgsboliger
- ▶ Er det hensiktsmessig å skille mellom kommunale boliger og omsorgsboliger i forvaltningen av boligene?

Inndeling av boliger brukt av Bodø kommune

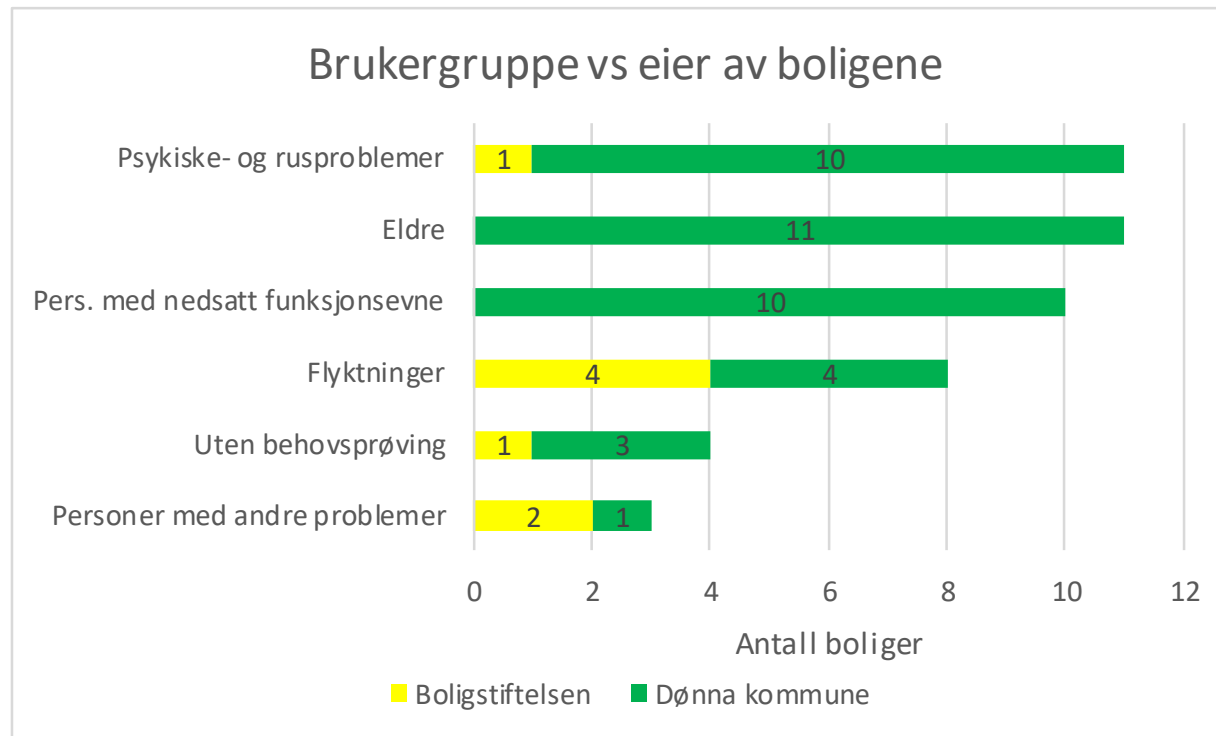
- ▶ A-Ordinær utleiebolig
 - ▶ B-Tilrettelagt bolig for eldre og/eller personer med funksjonsnedsettelse
 - ▶ C-Utleie-/Omsorgsbolig/bofellesskap med nærhet til bemanning/bemannet base
 - ▶ D-Utleie-/Omsorgsbolig/bofellesskap med bemanning/bemannet base
 - ▶ E-Frittliggende småhus
 - ▶ F-Bolig til person fra institusjon/fengsel
-
- ▶ Kan en liknende inndeling være lurt for Dønna?

Boligkontoret og Ressursforum tildeler boliger

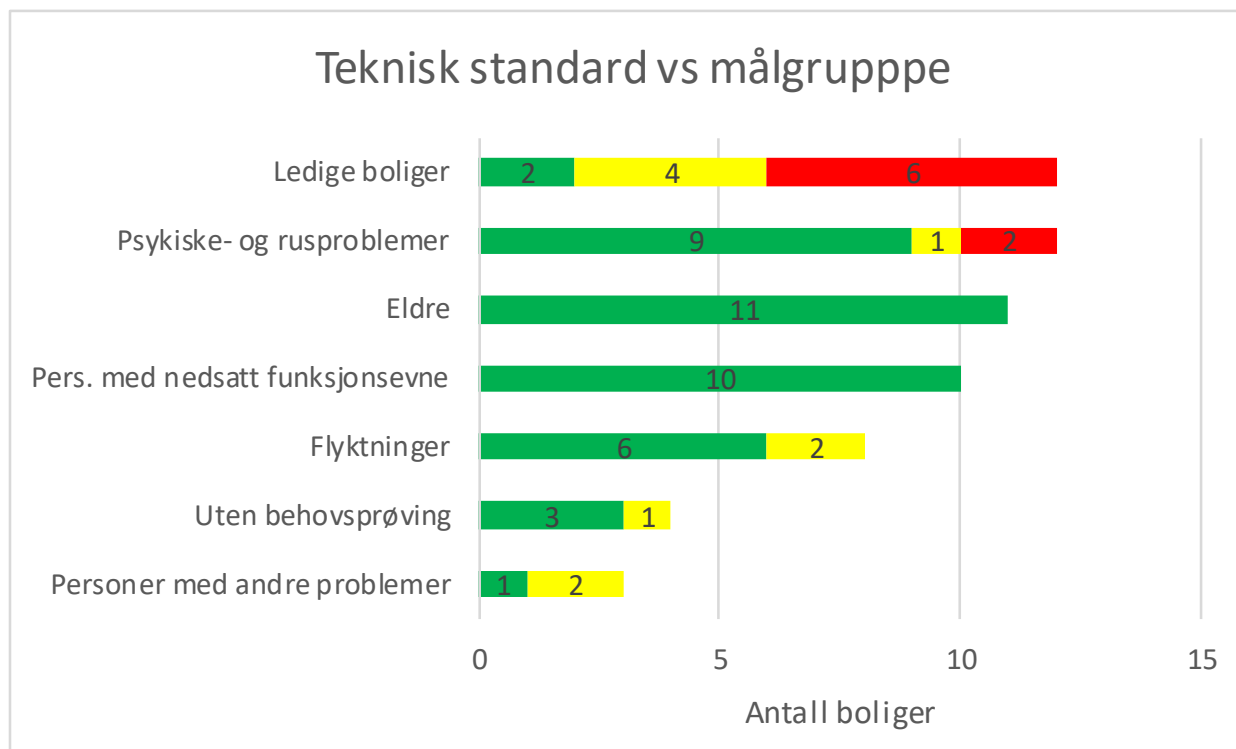
- ▶ Boligkontoret og ressursforum har tildelt omtrent like mange boliger
- ▶ To av målgruppene får tildelt omtrent like mange boliger
- ▶ Ressursforum er et møte med ledere innen helse og omsorg som drøfter tildelingen. Det er den enkelte leder som fatter vedtak
- ▶ Er det hensiktsmessig å fordele tildelingen på to instanser? Vi tar opp problemstillingen i møtet med psykisk helse og rus 1. oktober

Boligene er eid av boligstiftelsen og Dønna kommune

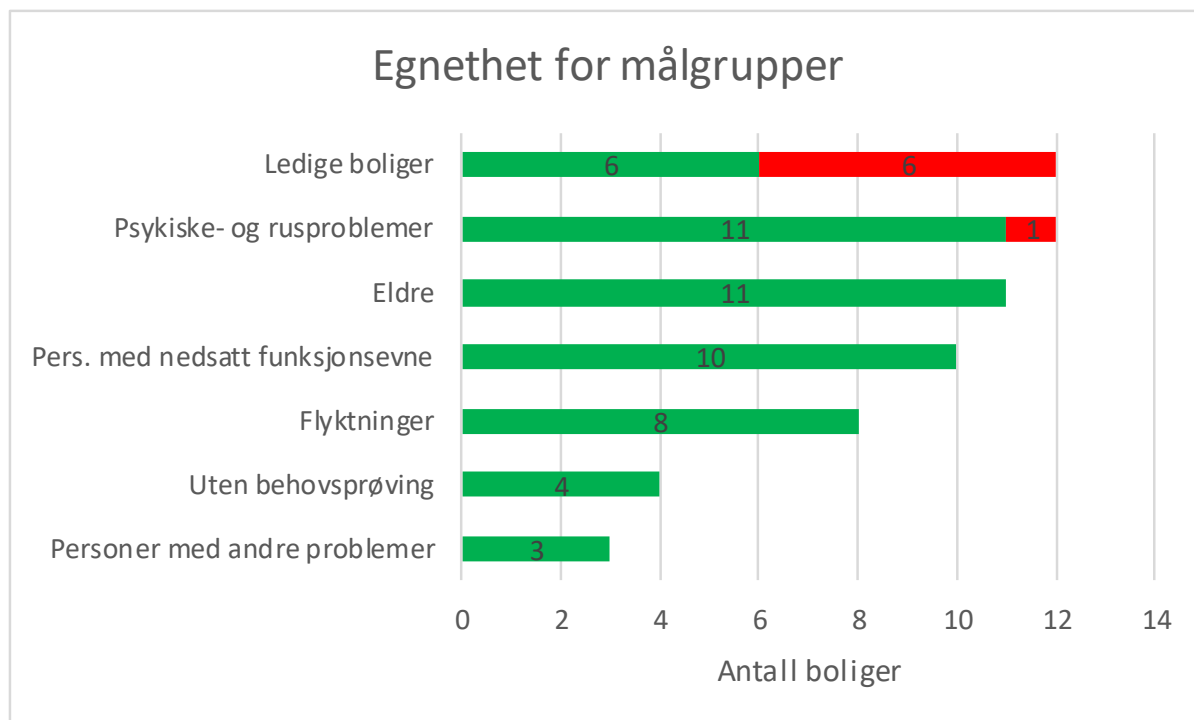
- ▶ Nye regler gjør det mulig å avvikle stiftelser
- ▶ Dønna arbeider med å finne en bedre eierstruktur, slik at vi ikke trenger å ta det opp i planen
- ▶ Boligstiftelsen eier rundt en sjettedel av boligene. Dønna kommune eier resten av bolig
- ▶ Hva er begrunnelsen for at noen av boligene eies av Boligstiftelsen?
- ▶ Skaper delt eierskap utfordringer i forvaltningen av boligene?
- ▶ Hvem bør eie nye boliger som blir bygd?

Teknisk standard

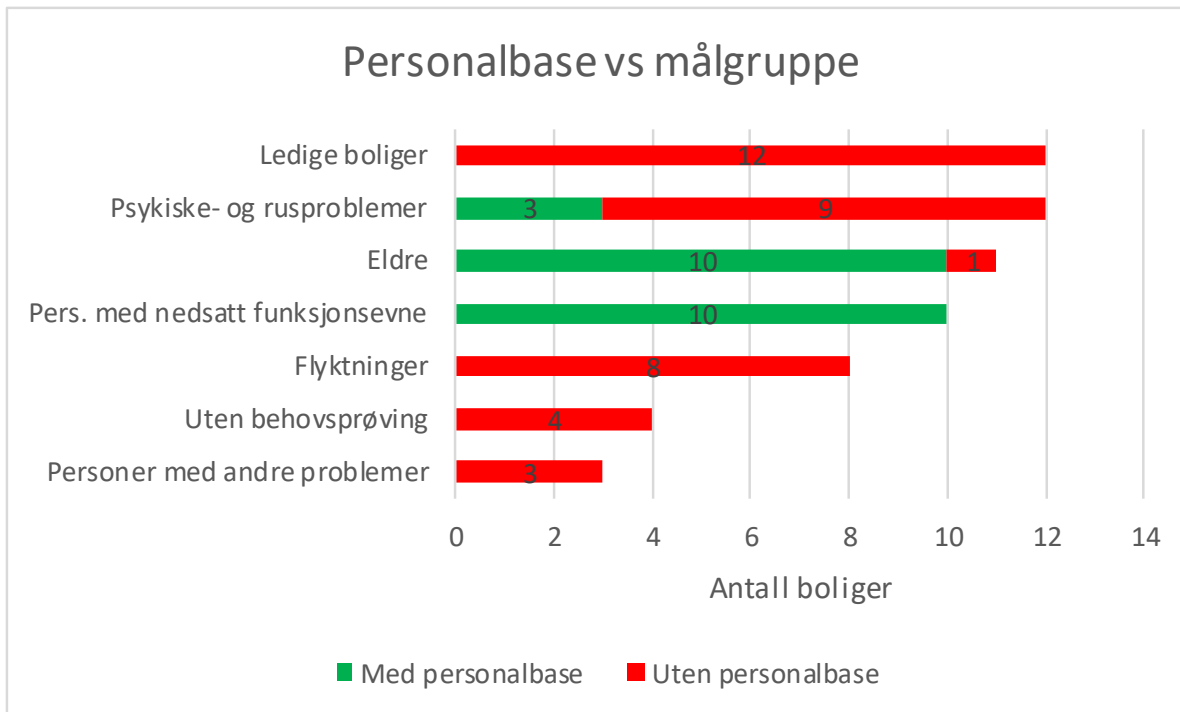
- ▶ Syv av ti boliger har en tilfredsstillende teknisk standard (grønn skår).
- ▶ 17 prosent av boligene har gul skår
- ▶ 13 prosent av boligene har rød skår
- ▶ Mange av de ledige boligene ha en dårlig teknisk standard
- ▶ Alle boligene til eldre og personer med nedsatt funksjonsevne skårer grønt
- ▶ Hva bør kommunen gjøre med boliger med dårlig teknisk standard?

Egnethet for målgruppen

- ▶ De aller fleste av boligene som er leid ut blir vurdert som egnet for målgruppen
- ▶ Halvparten av de ledige boligene blir vurdert ikke egnet for de aktuelle målgruppene. Det er antakelig disse boligene som allerede er bestemt at skal selges.

Personalbase

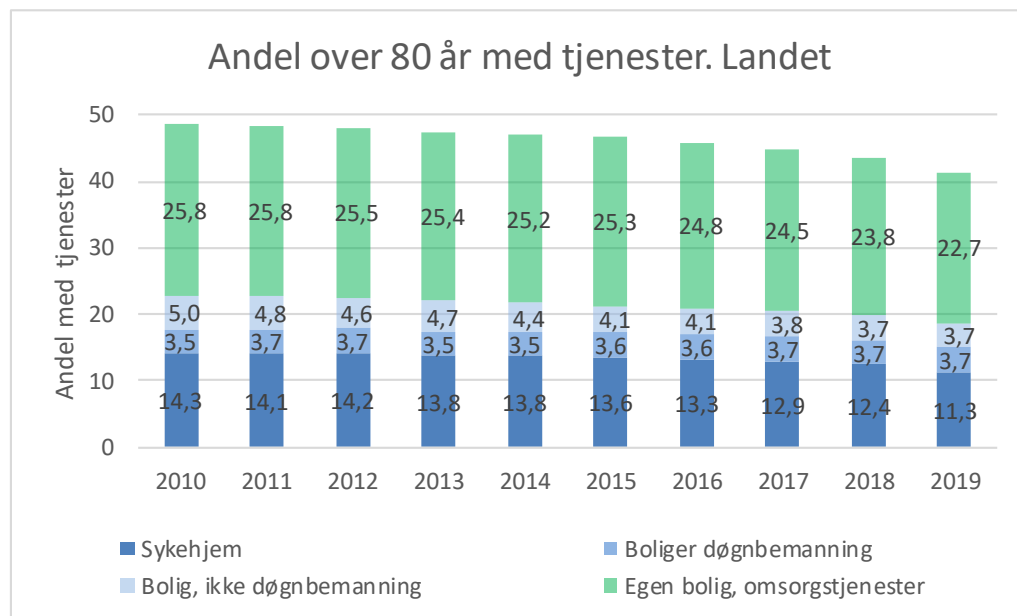
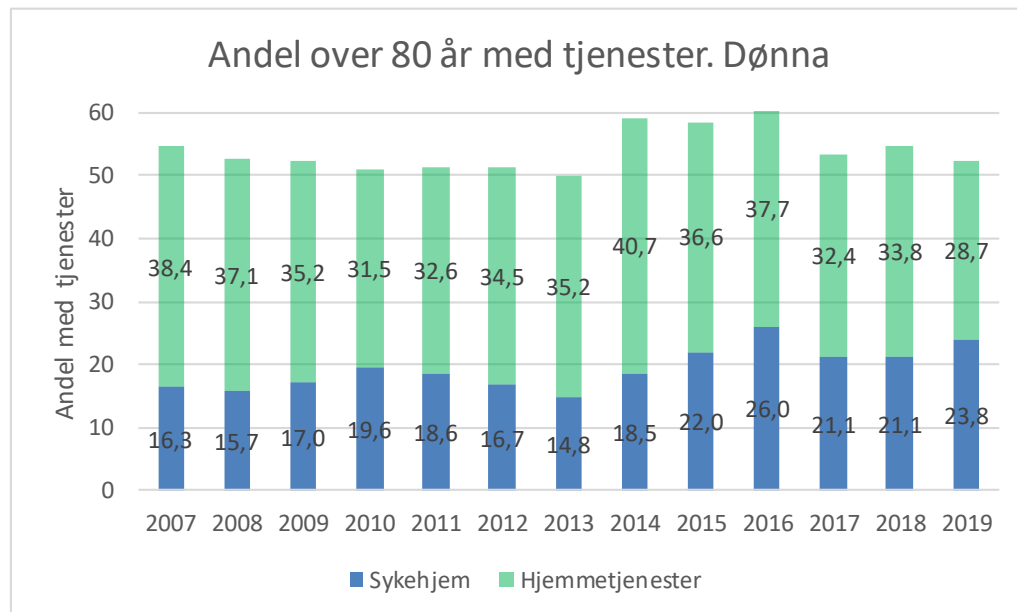
- ▶ Nesten alle eldre og personer med nedsatt funksjonsevne bor i boliger med personalbaser.
- ▶ Personer med psykiske problemer og rusproblemer bor i boliger med og uten personalbaser
- ▶ I årene som kommer er det i stor grad boliger med personalbase som mangler. Kommunen mangle boliger med døgnomsorg

Temaer

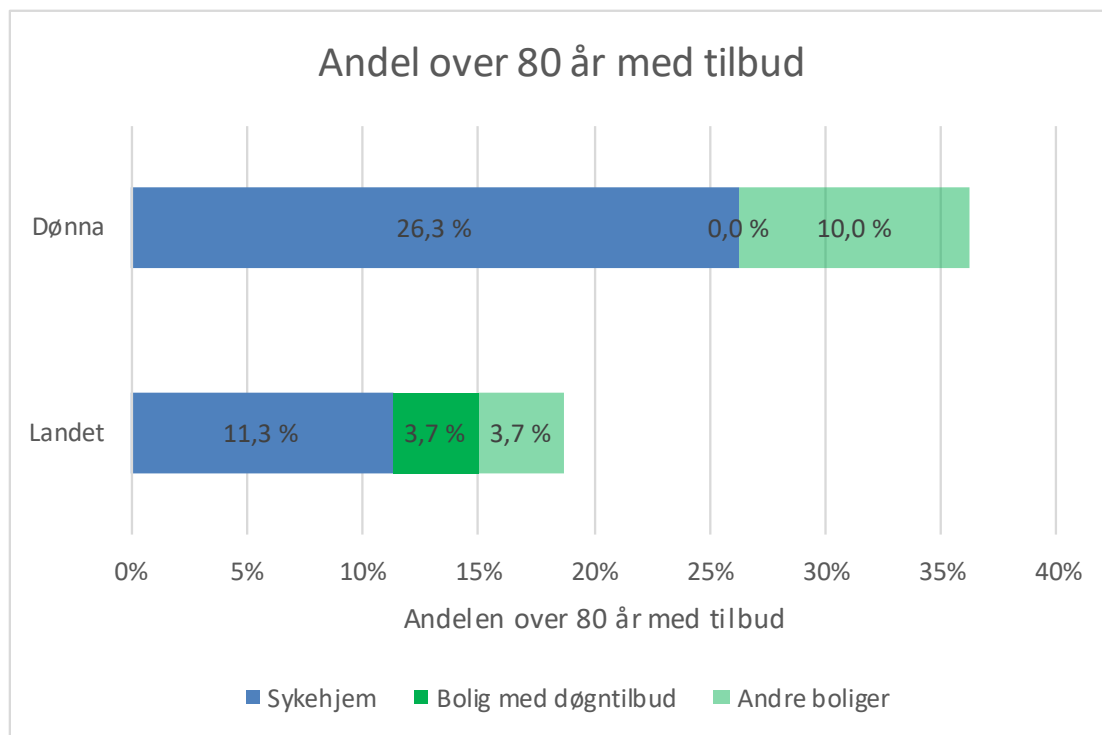
1. Demografi og behov
2. Statistikk fra KOSTRA og kommunebarometeret
3. Kartlegging av kommunale boliger
4. **Fremskrivning av behov**
5. Oppsummering av intervjuer

Høy dekning for sykehjem, og høy samlet dekning for eldre over 80 år

► Hvorfor har Dønna en annen utvikling enn landet som helhet?

Dønna sammenliknet med landet 2020

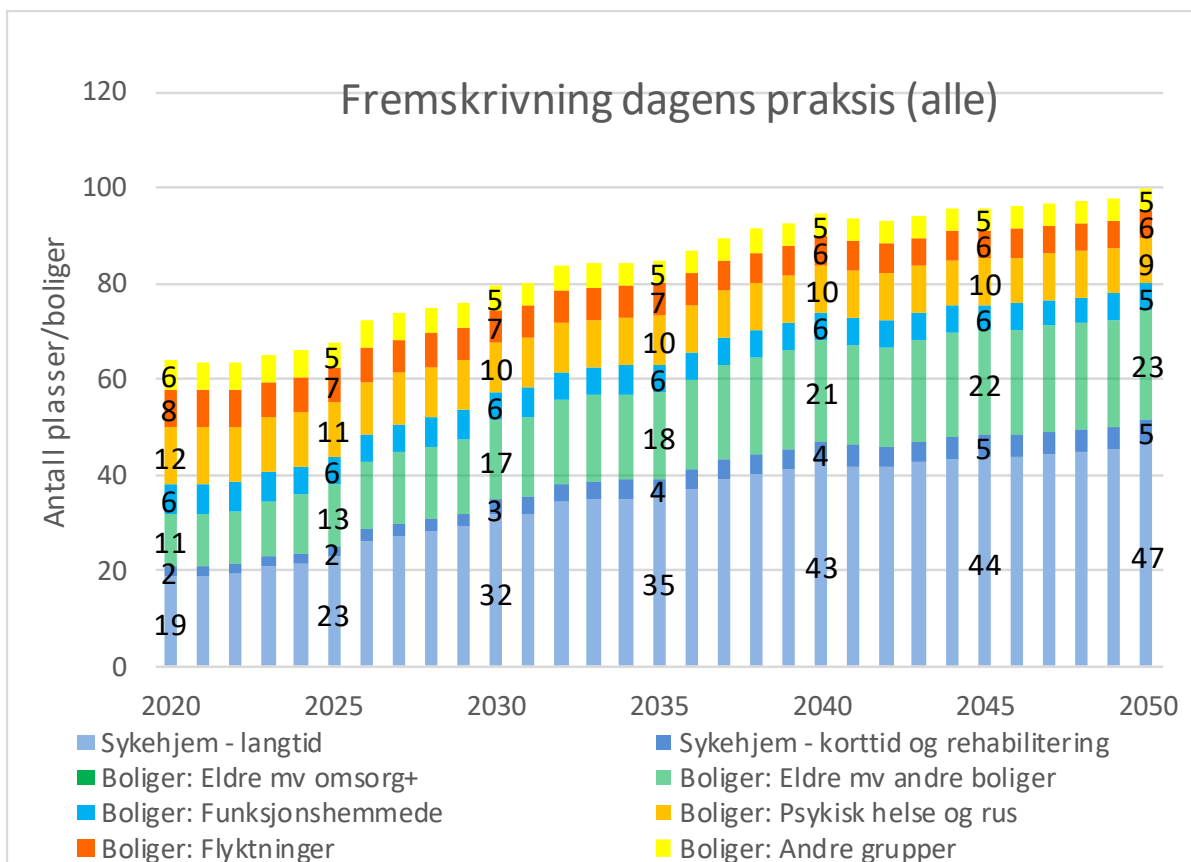
- ▶ Dønna: Dobbelt så mange over 80 år bor på sykehjem eller i en kommunal bolig
- ▶ Dønna mangler boliger med døgnomsorg

Grunnlaget for fremskrivningen

Kartlegging september 2020	Personer	Dekning
<i>Under 67 år</i>		
Syke- og aldershjem - langtid	0	0,0 %
Sykehjem - korttid og rehabilitering	0	0,0 %
Boliger: Eldre mv døgnomsorg	0	0,0 %
Boliger: Eldre mv andre boliger	0	0,0 %
Boliger: Funksjonshemmede	3	0,3 %
Boliger: Psykisk helse og rus	11	1,0 %
Boliger: Flyktninger	8	0,8 %
Boliger: Andre grupper	6	0,6 %
I alt	28	2,6 %
<i>67-79 år</i>		
Syke- og aldershjem - langtid	0	0,0 %
Sykehjem - korttid og rehabilitering	0	0,0 %
Boliger: Eldre mv døgnomsorg	0	0,0 %
Boliger: Eldre mv andre boliger	3	1,3 %
Boliger: Funksjonshemmede	3	1,3 %
Boliger: Psykisk helse og rus	1	0,4 %
Boliger: Flyktninger	0	0,0 %
Boliger: Andre grupper	0	0,0 %
I alt	7	3,1 %
<i>Over 80 år</i>		
Syke- og aldershjem - langtid	19	23,8 %
Sykehjem - korttid og rehabilitering	2	2,5 %
Boliger: Eldre mv døgnomsorg	0	0,0 %
Boliger: Eldre mv andre boliger	8	10,0 %
Boliger: Funksjonshemmede	0	0,0 %
Boliger: Psykisk helse og rus	0	0,0 %
Boliger: Flyktninger	0	0,0 %
Boliger: Andre grupper	0	0,0 %
I alt	29	36,3 %

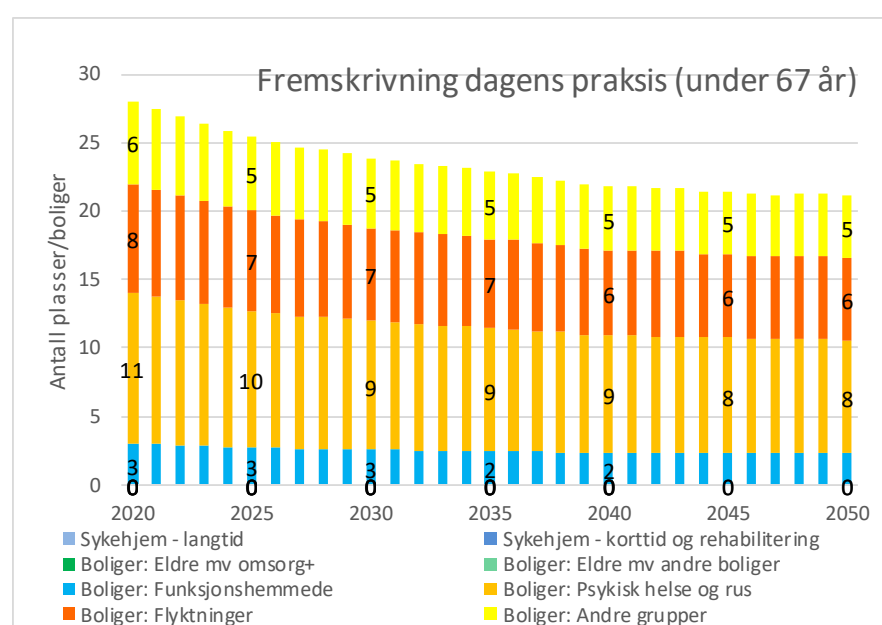
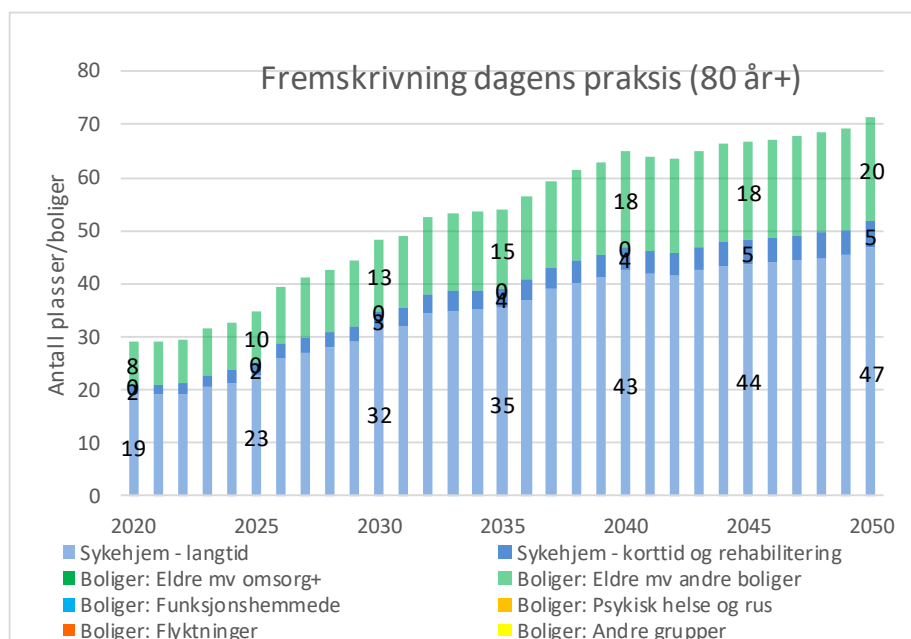
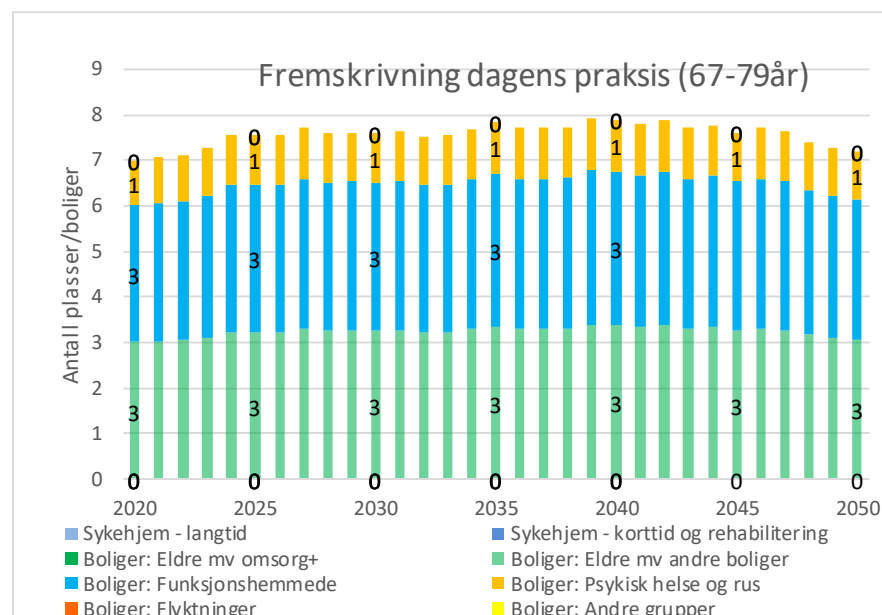
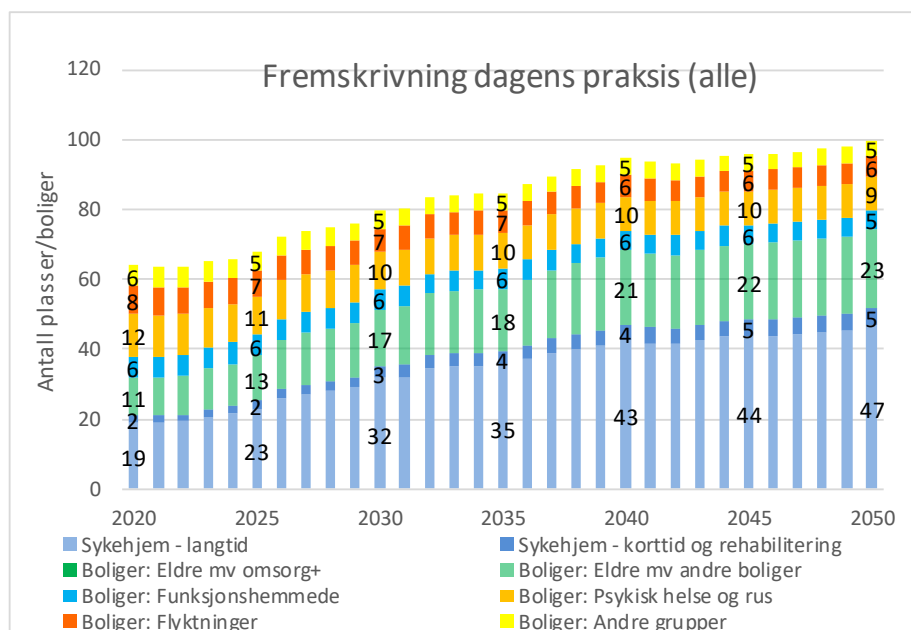
- ▶ Av eldre over 80 år er det 23,7 % med plass på sykehjem (landet =13,3%), ingen med tilbud om boliger med heldøgns bemanning (landet =3,5%) og 10,0 % har bolig uten døgnbemanning (landet =7,6%)
- ▶ Dønna har altså lav dekning både for døgnomsorg og andre botilbud til eldre over 80 år

Dønna: Fremskrivning av dagens tilbud – alternativ 0

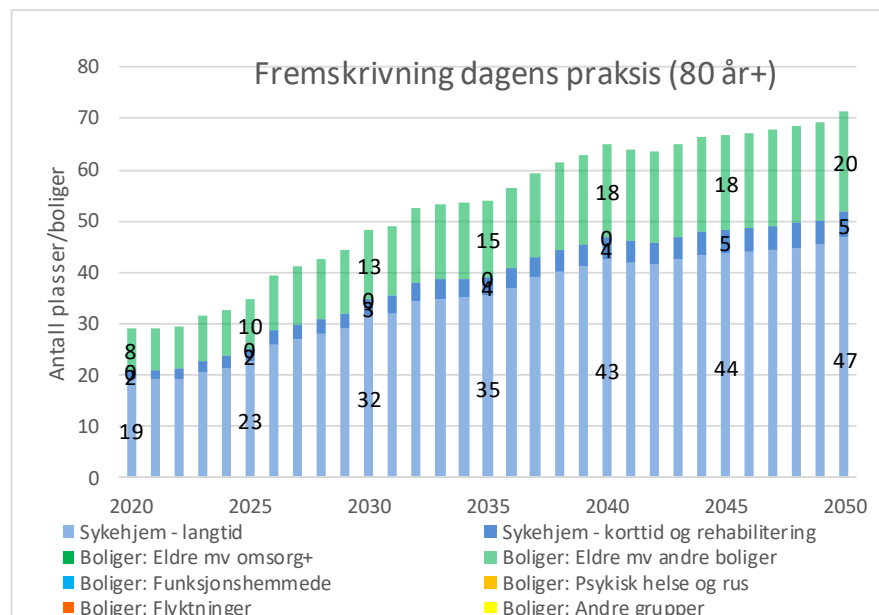

- ▶ Beregnet effekten av demografiske endringer
- ▶ Behovet i 2050 vs 2019
 - ▶ Sykehjem langtid: Rundt 2,5 ganger så høyt
 - ▶ Sykehjem korttid: Rundt 2,5 ganger så høyt
 - ▶ Boliger eldre mv: Rundt dobbelt så høyt
 - ▶ Boliger psykisk helse og rus: Beskjeden reduksjon
 - ▶ Boliger personer med nedsatt funksjonsevne: Beskjeden reduksjon
 - ▶ Boliger flyktninger: Beskjeden reduksjon
- ▶ I praksis blir utviklingen også påvirket av andre forhold enn demografi

Fremskrivning av dagens praksis (alt 0) fordelt på alder

Dekning som landet på fem år – hva blir da behovet?

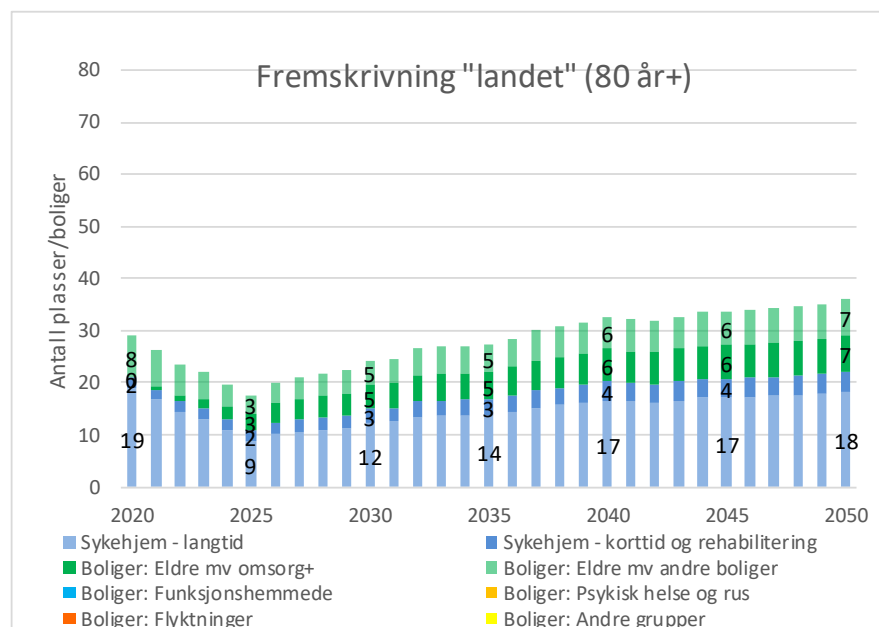

- ▶ «Alternativ 0» viser en videreføring av dagens dekningsgrader
- ▶ «Alternativet landet» viser resultatet av dekningsgrader som landet. I modellen er det lagt inn at det tar fem år før de nye dekningsgradene er etablert

▶ Resultatet i 2050:

- ▶ Dagens praksis: 71 plasser/boliger
- ▶ «Landet»: 36 plasser/boliger

- ▶ Dersom flere eldre tar ansvar for boliger i alderdommen, vil det også gi kommunen en økonomisk gevinst

Temaer

1. Demografi og behov
2. Statistikk fra KOSTRA og kommunebarometeret
3. Kartlegging av kommunale boliger
4. Fremskrivning av behov
5. Oppsummering av intervjuer

Intervjuer – spørsmål (best skår)

- ▶ Det ble gjennomført intervjuer med i alt 10 informanter om ulike sider ved helse- og omsorgstjenestene
- ▶ Informantene ble bedt om å svare på et sett spørsmål på en skala fra 1 til 6
- ▶ Spørsmålene dannet grunnlag for temaer som kunne utdypes under den kvalitative delen av intervjuene

Intervjuer – spørsmål (best skår)

- ▶ Det ble gjennomført intervjuer med i alt 10 informanter om ulike sider ved helse- og omsorgstjenestene
- ▶ Informantene ble bedt om å svare på et sett spørsmål på en skala fra 1 til 6
- ▶ Spørsmålene dannet grunnlag for temaer som kunne utdypes under den kvalitative delen av intervjuene

Helse- og mestringsplan Dønna

Analyser utført av Agenda Kaupang

AGENDA
KAUPANG

Agenda Kaupang bidrar til omstilling og utvikling av offentlig sektor. Vi bistår ledere og medarbeidere med faktabaserte beslutningsgrunnlag og effektivisering av prosesser. Agenda Kaupang gjennomfører analyser og rådgiving innen ledelsesutvikling, styring, økonomi, organisasjonsutvikling og digitalisering.

«Omsorgskrisen skapes ikke av eldrebølgen, men av forestillingen om at omsorg ikke kan gjøres annerledes enn i dag.»

Kilde: Kåre Hagen

